

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX

Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 30, 1975

Nr. 254

Pabaltijys - sovietams Vakarai

Lietuva Latvija ir Estija Sovietų pirmąja visais atžvilgiais

Vilnius. — Korespondentė Elizabeth Pond "Christian Science Monitor" vakar dienos numeryje įdėjo didžiulį straipsnį apie Pabaltijį, pavadintą "A glimpse inside the U.S.S.R.'s 'west'". Straipsnis su penkiomis nuotraukomis ir Pabaltijo žemėlapiu užima du pilnus puslapius. Vienoje jų iš oro Vilniaus šv. Onos, Bernardinų ir šv. Mykolo bažnyčių ansamblis, kitose Vilniaus merginų apsirėngimas, dvi nuotraukos iš Talino ir viena iš Rygos.

Rašoma, kad trys Pabaltijo valstybės, sovietų užgrobtos 1949, dabar pirmąją visą Sovietų Sąjungą visais atžvilgiais — miestų ir kaimų gyvenimo sąlygomis, informaciją pasiekimu, darbo našumu, vidutiniu uždarbiu, gaminių prekių kokybe ir pataravimu, erdvesniais butais ir moderniu menu. Jie sugeba išlaikyti tautinį charakterį, nežūrint didžiausio sovietų spaudimo neišsiveržti iš griežtų nustatytų formų.

Priminė Molotovo — Ribbentropo sutartį

Rusams Pabaltijys reiškia "Vakarų", kuriuos jie gavo, pasirašius Molotovo — Ribbentropo paktą, sako Pond. Tada anie sąjungininkai buvo susitarę pasidalinti Rytų Europą tarp Berlyno ir Maskvos. Pabaltijo valstybės tai buvo galas sužibėjusios laisvės tarp dviejų pasaulinių karų. Po karo, sugrįžus sovietams, į Sibirą ištremti pabaltiečių procentas buvo didesnis nei bet kurios kitos sovietų tautos. Nežiūrint to, pabaltiečiai po 1960 metų vėl sugebėjo parodyti savo identitetą. Estams padeda nepertoliausiai, tik 50 mylių esanti gimininga Suomija, didelės skaičius emigrantų į Švediją. Latvijai — jos patogi padėtis, kai per ją eina susisiekimas geležinkeliais ir vandens keliais su užsieniu. Lietuva, būdama labai katalikiška kraštas, turi daug panašumų su Vidurio Europa.

Padedą Suomijos artumas

Rusams labiausiai vakarietiškas yra Talinas su savo kavinėmis.

mis ir paskutiniųjų metų apsirėngimais. Nors visa, kas iš Vakarų, jų ir negali pasiekti, bet padeda Helsinkio televizijos programos, matomos ir Taline. Daug estų gauna leidimus aplankyti Suomiją (nėra jokio pavojaus, kad kas pabėgtų, nes suomiai privalo gražinti kiekvieną pabėgėlį). Latvių pajūris rusams labiausiai žinomas ir mėgiamas. Lietuva labiausia tradicinė, mažiausiai internacionalinė. Žinoma savo gandrulizdžiais ir liaudies menu, medžio drožiniais, bet tuo pačiu metu labiausiai pažengusi nei bet kuri kita Sovietijos respublika modernia architektūra ir skulptūra.

Dar minimas pabaltiečių prisirišimas prie savos kultūros, kalbos, tikėjimo. Atsižvelgiant į geografinę situaciją, pabaltiečiai negali išdrįsti reikalauti autonomijos. Niekas jiems nepadės nei Helsinkio akto ar detentės. Nelaukiama, kad dabar būtų atidaryti var tai visiems emigrantams lankyti savo gimines. Pabaltiečiai tai gali didžiuliu, kad juos rusai ir toliau su pavydu vadins Vakarais.

Reinas. Viršuje piešinys, kaip jis idiliškai įsivaizduojamas pasakose, legendose ir piešiamas Wagnerio opere, apačioje nuotrauka — realybė šiandien

V. Vokietijos kancleris Pekine

Tokio. — Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt atvyko į Pekiną. Jo vizitas yra oficialaus pobūdžio. Buvo pakviestas valdžios. Aerodrome jį pasitiko einas premjero pareigas Teng Hsiao-ping.

Prašo susiveržti diržus

Lisabona. — Ministeris pirmininkas Jose Pinheiro de Azevedo paskelbė ministerių kabineto nutarimą prašyti iš portugalų tautos didesnio pasiaukojimo ir nugalėti ūkinius sunkumus. Tauta turi kurti laiką atsakyti kai kurių patogumų, laukti kainų pakilimo ir aukštesnių mokesčių. Iš darbininkų praše nereikalausti aukštesnių atlyginimų.

Nauja traukinių linija

Chicago. — Nuo šio penktadienio pradėdamos reguliarus traukinių susisiekimas tarp Čikagos ir Bostono ir papildoma linija į New Yorką. Bus aprūpintas traukiniais ir Clevelandas iki šiol neturėjęs tos susisiekimo priemonės. Amtrak traukiniai iš Chicago išeis kasdien 2:15 val. p. p. Albany, N. Y., persiskirs ir viena dalis bus nukreipta į Bostoną, kiti vagonai į New Yorką. Kelionė į Bostoną kainuos 55 dol., į New Yorką 48. Kelavimas bus ilgas: iki New Yorko 21 valanda, o iki Bostono 25 val.

Washingtonas. — Senatas priėmė rezoliuciją, smerkiančią J. Tautų komitetą už sionizmo sulavinimą su rasizmu. Rezoliucijoje raginama Jungtinių Tautų susirinkimą atmesti pasmerkimą, jeigu tai bus dar balsuojama ir asamblejoje.

Madridas. — Aplink Franco sukėjęs ir budi jau 17 gydytojų, stengiasi jo gyvybę palaikyti, nors ir nėra jokių vilčių, kad jis galėtų pasveikti.

Trakų pilies bokštas

Kambodija kalbina Tają

Bangkokas. — Kambodija nori koegzistencijos su Tajumi. Ieng Sary, užsienio santykių tvarkytojas naujoje komunistinėje vyriausybėje, atvyko į Bangkoką ir pradeda pasitarimus apie pirkimo maisto ir skysto kuro, diskutuos kambodiečių pabėgėlių problemomis ir prašys, kad būtų grąžintos visos susisiekimo priemonės, kuriomis kambodiečiai pasitraukė į Tają. Normalių diplomatinių santykių klausimo dar nesvarstys.

Sadatui padovanos radijo aparatai

Tel Aviv. — Izraelio piliečių grupė nupirko Sadatui radijo aparatą. Sadatas Washingtono buvo sakęs, jog iki 1950 ir kiek vėliau Egipto prekybą kontroliavo žydai, ir jis, Sadatas, tada buvęs jaunas karininkas, 1948 kariavęs prieš Izraelį, negalėjęs net radijo aparato nusipirkti. Dabar "Elihu Tal" laikraštis buvo įdėtas skelbimas, apmokėtas fiktyvios "Izraelio - Egipto draugystės lygos", kuriame sakoma, kad "mes Sadatui pasiūsiame labai geros rūšies radijo aparatą, geriausią kokį galima gauti Izraelyje, su visomis bangomis, ir jis galėtų klausyti ką tik nori".

Žuvinte žūsta jauni gulbiukai

Vilnius. — Žiniomis iš ok. Lietuvos, ten vasara buvusi šilta ir liga, bet žuvinčių gamtos rezervato gyventojai — paukščių elgesys rodo būsiant šaltą žiemą, ežerą anksti užšalsiant. Nemažiau paukščių paskutiniąsias tris dienas nebuvo išskridę žiemojo žuvinčių, o dabar jie arba išskridę, arba ruošiasi skristi.

Litūnų reikią pastebėjo mūsų gamtininkai su gulbėmis. Pavasarį žuvinčių buvo išperėti 283 gulbiukai, bet iki rudens išsilaukė ir užaugo tik tarp 20 ir 30. Nors, sakoma, perėjimo sąlygos geros, bet gulbių jaunikliai ne užauga. Nykimo priežasčių yra daug. Dauguma jų žūsta dėl įvairių ligų. Jie smarkiai užsikrėtę helmintais ir kitais parazitais, o kiti krinta dėl stokos maisto. Jauniems gulbiukams ne viskas tinka, kas ežere auga. Maurabragiai, švendrės ar nendrės jaunikliams netinka. Ežero darbuotojai tiria gulbių biologiją ir aiškina gulbiukų kritimo priežastis, ieško būdų joms išvengti, stengiasi užveisti jų mėgstamus augalus.

Palankumas Sadatui

Washingtonas. — Sadatas, lankydamsis Amerikoje, pirmąsias ieško pritarimo ginklams pirkti. Jis dar sakė, kad ragina Siriją minkštinti savo nusistatymą ir pradėti kalbėtis su Izraeliu. Kalbina Ameriką, kalbina ir sovietus apie reikala atnaujinti Genevos konferenciją. Washingtono, kaip ir kitose Vakarų sostinėse yra tam tikro palankumo Sadatui ir žadama smulkesnių ginklų duoti. Tokiu būdu norima jį dar labiau priartinti prie Vakarų.

Washingtonas. — Prezidentas Fordas vienu metu paraudo, kai banketo metu keldamas taurę už Sadatą, pavadino jį "Izraelio prezidentu". Nežiūrėdamas į parengtą kalbos tekstą, Fordas paprašė svečių su juo kartu pakelti taurę už "Izraelio prezidentą... atsiprašau, Egiptą", susigriebė, kai tam tikrą nustebinimą buvo galima išgirsti visoj salėje.

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Jitzak Rabin sakė, kad paskutiniai Sadato atsiliepimai apie sionizmą verčia abejojti, ar Egipto vadas tikrai galvoja apie taiką su Izraeliu. Dar jis pridėjo, kad jei Amerika sutiktų Egiptui parduoti ginklų, padarytų didelę klaidą.

Rabatas. — Maroko karalius Hassan II simbolinį žygį į Ispanijos Sacharą žada pradėti po 11 dienų. Neaišku tik, kam reikia laikyti suvežtus ir pasienį, karstose palapinėse tūkstančius marokiečių.

Sacharovo neišleis?

Moskva. — Visi ženklai rodo, jog sovietų vadai nuolat Sacharovo neišleisti į Oslo atsiimti Nobelio premijos. Oficialių pareiškimų dar nebuvo, bet taip kalba rusų laikraštinkai, kurie paprastai gerai informuoti ir be reikalo nešneka. Neleis išvažiuoti Sacharovo svarbiausia dėl to, kad jis daug žino, priešo prie daugelio paslapčių iki 1968 metų, kol buvo valdžios malonėje ir dirbo mokslinį darbą. Jis pats sako, kad važiuotų į Oslo tik tuo atveju, jeigu būtų garantija, jog nebus kliūčių sugrįžti.

Atakos prieš Sacharovą spaudoje tęsiasi. Darbininkams skiriamas laikraštis "Trud" išpausdinio ilgą rašinį, kur keikiami Vakarai, o ju "reakcionieriška viršūnė" buvo pasiekta, kai paskyrė premiją didžiausiam sovietiškos tėvynės "šmeižikui".

Gailisi savo rekomendacijų

Washingtonas. — Dr. James Coleman, Chicago universiteto profesorius, vienas didžiųjų advokatų pradėti vaikų vežiojimą į tolimąsias mokyklas ir tokio būdu skiepyti integraciją. Senatė prisipažino, kad tai buvusi jo didelė klaida, kad rezultatai yra negatyvūs. Viena didžiųjų bėdų iš to buvo, kad baltieji pradėjo bėgti iš miestų į priemiestius. Dabar jis siūlo tos praktikos atsisakyti, nors ir nepritaria, kad reikėtų dėl to keisti Konstituciją.

Žuvinčių ežero gražuolės

BREŽNEVO DOKTRINA NEPALAIDOTA

Moskva. — Užsienio laikraštinkai Moskoje, gavę autentišką tekstą naujos sovietų ir Rytų Vokietijos sutarties, atkreipė dėmesį į 14 pagrindinių žodžių, kurie reiškia nieko daugiau, kaip Brežnevo doktrinos pakartojimą. Ta doktrina, kuri pagal Helsinkio aktą turėtų būti laikoma niekine, čia išdėstyta tais žodžiais: "Sutartis įpareigoja abi šalis griežti visų reikalingų priemonių apginti ir apsaugoti istorinius socializmo pasiekimus". Ekspertai, kurie moka išskirti ir tarp eilučių, sako, kad tai yra paralelė to, ką 1968 Brežnevas Varšuvos pakto valstybėms buvo primetęs, kad "visomis priemonėmis galima ir reikia ginti tai, ką socializmas yra pasiekęs Rytų Europoje".

"U.S. News & World Report" (XI.3) komentodamas šią Brežnevo ir Honeckerio savitarpinės pagalbos sutartį, pridėjo: "Kai kurie Vakarų Europos vadai tikėjosi, jog Helsinkio susitarimas bus palaidojęs ir Brežnevo dok-

trina, ir prieš II pasaulinio karo sienas. Tos viltys palaidosos... Europa vėl atsiduria į 1963 padėti, kai mėginamas nutolti nuo Kremiaus ir artėti prie tikros demokratijos, kaip buvo su Praha, reikš sovietų ir jų sąjungininkų — Rytų Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos ir Bulgarijos tankų invaziją. Moskva ir dabar interpretuoja Europos saugumą ir jį pripažįsta tik tada, kada ji pati okupuoją savo kariuomene. Tie, kurie nori būti nepriklausomais komunistais, kaip Jugoslavija, Rumunija ir kiti, nuolat gauna Maskvos įspėjimus".

Prasidėjo liet. kun. vienybės seimas

New Yorkas. — Commander viešbutyje, New Yorko, vakar prasidėjo Lietuvių kunigų vienybės seimas. Prieš jį atidarant šv. Mišias koncelebravo vyskupas Antanas Deksnys ir Vincentas Brizgys. Iš viso seime dalyvauja daugiau kaip 40 lietuvių kunigų, suvažavusių iš įvairių JAV vietovių.

Prasidėjus posėdžiui, pirmiausia buvo sudarytas seimo prezidiumas: pirm. kun. J. Grabys iš Albany, N.Y., vicepirm. kun. Pr. Juraška iš Philadelphia ir sekr. kun. Bern. Mikalauskas, OFM.

Seimo dalyviams buvo pateiktas tik ką išleistas naujasis Ellenchus, kuriame pateiktos reikalingos žinios apie parapijas ir lietuvių kunigus okup. Lietuvoje ir išieivijoje. Šiandieną posėdžiai tęsiasi.

N. Yorkas federalinės pagalbos negaus

Washingtonas. — Prez. Fordas vakar spaudos klube daug vilčių New Yorko miestui nedavė, sakydams, kad jis vetuos, jei Kongresas nutars piniginę paramą. Fordas reikalauja, kad federalinis teismas pradėtų tirti New Yorko bėdas ir pateiktų naują bankroto įstatymą.

Vėliau Fordas išskrido į Los Angeles ir kalbėjo respublikonų pietuose. Sakė, du kartus Californijoje buvo prieš jį kėsintasi, bet jis nebijo ir dar kartą ten vykti.

Klausytojų apatija

Albany, Ga. — Radijo stotis WALG skundėsi klausytojų apatija ir nesidomėjimu transliacijomis. Tuo reikalu suruošė keturių valandų radijo diskusijas ir kvietė klausytojus pasisakyti, kodėl taip yra. Taip ir buvo: per keturias valandas tik du klausytojai susidomėjo diskusijomis ir paskambino stotiai.

KALENDORIUS

Spalis 30: šv. Alfonsas, šv. Zenobija, Mastvilas, Tanvilė. Spalis 31: šv. Volfgangas, šv. Liucilė, Skirgaila, Sargė. Saulė teka 6:19, leidžias 4:49.

ORAS

Dalnai saulėta, vėsu, apie 52 laipsniai.

Per parą 91 užmuštas

Beirutas. — Per paskutines 24 valandas Beiruto gatvėse užmuštas 91. Prieškovų falangistai ir kairiojo sparno muzumonai su palestiniečiais šaudosi mirtinomis, granatomis. Ir niekas nežino, ko jiems reikia. Užsieniečiai bėga visomis susisiekimo priemonėmis. Gyvena užsidarę keliuose viešbučiuose ir bijo išeiti. Kariuomenės daliniai šarvuotais prasišlyne kelią iki viešbučių rajono ir su apsauga palydėjo didesnę, 160 amerikiečių konvojų į aerodromą.

Ligoninės perpildytos ir visko stokojo — maisto, vaistų, kraujo plazmos. Sveikatos minis'erija įspėjo miesto gyventojus, kad negali tikėtis ambulanų, abi naminio karo pusės šauda ir į pravažiuojančius sanitarius automobilius, gelbėjimas neįmanomas. "Niekas nėra saugus, kai kiekvienas žmogus ar net vaikas būtų valytojas įsivakariavusiems fanatikams pasidare talkininku", sako "Chicago Daily News" korespondentas Rob Warde.

Civilinis ieškiny

Washingtonas. — "The Washington Post" teisme iškėlė 15 milijonų dolerių ieškinį prieš spaustuvės darbininkų uniiją. Spaustuvės 220 darbininkų streikuoja nuo spalio 1. Sabotažininkai sugadino visas devynias spausdinimo rotacines mašinas ir pridėre kitokių nuostolių.

Washingtonas. — Amerikos civilinių laisvių uniija per teismą iš CIA reikalauja 500 mil. dolerių ieškinio, kad toji žvalgybos agentūra 8,200 asmenų ir organizacijų buvo užvedusi kartotėką ir sekė jų veiklą.

Bendravarčiai

Boxford, Mass. — Šis miestas pakvieta kitą Boxford miestą, tuo vardu Anglijoje, visus 1,400 gyventojų kitais metais atvykti į Ameriką ir būti jų svečiais. Padedą ir pusę kelionės išlaidų.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629
Telefonas FR 6-6489

CLEVELANDO SENJORŲ SUEIGA

Clevelando vyčių senjorų išvyka ir susirinkimas buvo Rožės ir Vlado Welsh sodehyje. Oras buvo vėsus, bet saulutė šiltai šildė. Kaip buvo susitarta, vyčiai namie padarytus valgius atsivežė ir padėjo ant stalų. Susirinkusieji sukalbėjo malda, o valgydami ir išgerdami dėkojo vyčiams už darbą, vytei Julei Salasavičienei už skanėsių gerimo būną ir Rožei Onai Welsh už didelį tortą su linkėjimais gimtadienio proga ir su Lietuvos trispalve. Gimtadienį šventė Petras Zigmantas, ir jam visi sugiedojo "ilgiausių metų".

Po pietų prasidėjo susirinkimas, kurį atidarė su malda senjorų pirmininkė M. Trainauskaitė. Nebuvo keturių valdybos narių, jų tarpe ir finansų sekretorės Kazimieros Sadauskienės, kuriai neseniai buvo padaryta operacija. Mūsų Kazimiera jau yra namie ir pamažu baigia pasveikti. Ji dėkoja senjorams už prisijusias užuojautos ir už šv. Mišias už jos sveikatą.

Pereito susirinkimo protokola perskaitė protokolų sekretorė K. Titienienė. Toliau sekė atstovų ir komisijų pranešimai.

Parengimų komisijos pirmininkė Kazimiera Petkūnienė ir kuopos pirmininkė M. Trainauskaitė padarė pranešimą apie įvykusių kortų pobūdį. Jis buvo skėminas — liko pelno atli šimtinės. Antanas Buknis, negalėjęs dalyvauti tame pobūvyje, paukojo jam dešimtį dolerių. Antanui ir visiems, kurie paukojo gražių dovanų tam parengimui, ypač parengimo vadovams, susirinkimas pareiškė didelį ačiū.

Toliau buvo nutarta paaukoti "Vyčiams", kalėdiniam numerijei dedant pasveikinimą. Ir nutarta prieš Kalėdas suruošti restorane bendrus visų kuopos narių pietus. Pirmininkė M. Trainauskaitė susirinkimui užbaigė malda. Kitas Clevelando vyčių senjorų susirinkimas bus lapkričio 9 d. protokolo sekretorės Kazimieros Titienienės namuose, 839 Sable Ave. Visi nariai prašomi atsilankyti, nes bus renkama nauja valdyba. Senelis

VYČIŲ SEIMO REZOLIUCIJA

Kadangi Madeline Murray O'Hare, kuri pati prisipažino esanti ateiste, kuri yra atsakinga už pašalinimą maldos ir švento Rašto skaitymo iš visų viešųjų mokyklų Jungtinės Valstybės,

BILL IR JO GAIDYS TEISME

Bill Strauch, 59 metų, Michigano universiteto, Medicinos centro technikas, su savo geriausiu draugu, meksikonikos veislės, raudonai-baltu gaidžiu Rojo atsidūrė teisme.

"Draugas" Rojo daugiausia gyvena automobilyje, pastatytame po kaimynų langais. Rojo ryte anksti pradeda giedoti. Kaimynai pasiskundę policijai. Reikalai atsidūrė teisme.

Pagal įstatymus gyvulių negalima mieste laikyti. Tačiau Mr. Strauch aiškina, kad Rojo yra ne gyvulys, o mano geriausias draugas, kuris kalba su manim. Šiame krašte nėra tvarkos. "Ašėjau su Rojo į teismą, bet Rojo į teismo salę neleidė. Tai didelė diskriminacija yra Rojo teisų pažeidimas.

Aš ir Rojo, mes kovosim iki galutinės pergalės, bylą laimėsime. Aš negaliu gyventi be Rojo. Aš turėjau šuni, bet jis buvo blogas draugas. Geriausias draugas, koki

Solistė Genevieve Mazur dainuoja 62-rojo vyčių seimo bankete New York'e. Akompanuoja Alicia Maleskevičiūtė. Nuotr. R. Kisielius

BALFO SEIMUI ARTEJANT

JONAS JASAITIS

Kiekvienai organizacijai aukščiausio veiksnio suvažiavimas ar seimas yra svarbus įvykis. Ypač svarbus įvykis organizacijai veikiančiai platesniu mastu, mūsų organizacijų atveju — visose JAV-bėse ir net už jų ribų. Aukščiausio veiksnio suvažiavime perveikiama organizacijos padėtis, vykdomųjų veiksmų veikla, priimanos apyskaitos ir pranešimai, sudaromi vykdomieji veiksmai ir nustatomos gairės ateities veiklai. Organizacijų aukščiausio veiksnio suvažiavimo ar seimo dažnumas yra numatytas organizacijos įstatuose.

Bendrojo Amerikos Lietuvių šalpos fondo aukščiausio veiksnio yra seimas, kurio nariai yra skyriuose rinkti ar valdybų paskirti atstovai. 1975 m. lapkričio 8 d. Chicagoje įvyks aštuoniolikasis Balfio seimas. Pasiruošimas seimui vyksta centro ir Chicago apskritys valdybose ir visuose skyriuose. Centro valdyba apie Chicagoje įvykstantį Balfio seimą skyriams pranešė tuoj po įvykusio Balfio direktorių suvažiavimo Waterburyje. Ten buvo nutarta seimą sukviešti Chicagoje. Oficialius pranešimus, įvairius nurodymus ir mandatų lapus centro valdyba skyriams išsiuntinėjo rugpjūčio mėn. antrojoje pusėje. Todėl skyriuose išrinkti ar paskirti atstovai ir seimui pasiruošti laiko buvo pakankamai.

Balfio Chicago apskritys valdyba, talkininkaujant vietos skyrių valdyboms, sutiko seimą globoti ir sudaryti seimui rengti komitetą. Šiam komitetui tenka su įvykstančiu seimu susiję techniški darbai — surasti seimui patalpas, pasirūpinti iš toliau atvykstančių seimo atstovų atvežimu iš aerodromo, geležinkelio ar autobusų stočių ir seimo dalyvių pamaitinimu.

Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas prelatas Mozeris leidžia naudotis tinkamomis seimui parapijos patalpomis. Parapijos salėje taip pat įvyks ir seimo vakarienė. Chicagoje seimo rengimo komitetą sudaro apskritys valdybos nariai ir kviestieji talkininkai. Komitetui vadovauja Balfio apskritys valdybos pirmininkas Valerijonas Šimkus.

Vietinių skyrių valdyboms išrinkti ar paskirti seimo atstovus yra nesunku, nes atstovo vykimas į seimą nesurištas nei su kelionės laiku, nei su išlaidomis. Kas kita yra toli nuo Chicago esančių skyrių valdyboms. Jos ne tik turi pasirūpinti atstovų išrinkimu ar paskyrimu, bet ir rinkimu ar skyrimu tokių atstovų, kurie į seimą vyktų.

Pagal veikiančius Balfio įstatus, seimo atstovas seime turi dalyvauti asmeniškai, kito asmens įgaliojoti negali. Taip pat negali turėti atnirinko, kuris

kričių organizavime.

Talkina skyrių valdyboms ar yra skyrių ir apskričių valdybų nariais šie direktoriai: Ona Jokubaitienė, Elzbieta Paurazienė, Kostas Januška, Antanas Kaireiva, Dalia Bobelienė, kun. Stasys Šantaras, dr. Zenonas Danilevičius ir Kazys Gaizutis. Aktyvus direktorių dalyvavimas kasdieninėje veikloje artimai jungia vadovaujančius veiksmus su organizacijos pamatais, nariais ir skyriais.

Kitas seimui tenkas svarbus uždavinys yra Balfio įstatų papildymas ar atskirų paragrafų pakeitimas. Įstatų komisija paruošė papildymų ir pakeitimų projektą. Įstatai nedažnai pertvarkomi, todėl šiam seimui tenkas įstatų pertvarkymo uždavinys yra labai svarbus Balfio organizacijai.

Šiuo metu Balfio veikėjų daugumą sudaro po II-jo pasaulinio karo į JAV atvykusieji. Todėl pertvarkant įstatus gali kilti atskirų siūlymų europinių organizacijų dviasioj. Reikia išsiaiškinti, kad Balfas yra amerikietiškos prigimties organizacija ir įstatai surašyti amerikiečių šalpos organizacijų pavyzdžiu. Seime įstatų klausimui reikės skirti laiko išsamiam ir rimtam svarstymui.

Balfas yra visus lietuvius jungianti organizacija šalpos darbai. Ji yra visų lietuvių organizacija. Todėl ir Balfio seimas yra visiems lietuviams svarbus įvykis. Šio įvykio reikšmė priklausys nuo seimo pasisekimo, o seimas pasiseks, jeigu jame dalyvaus visų veikiančių skyrių atstovai, jeigu jis sulauks visos lietuvių visuomenės dėmesio.

Centro, apskrities ir skyrių valdybos rūpinasi, kad seimas pasisektų. Seimo duryš atdaros visiems — laukiami atstovai ir laukiami svečiai. Todėl visi kviečiami dalyvauti seimo posėdžiuose ir išgirsti pranešimus apie Balfio atliekamus darbus ir ateities planus, visi kviečiami dalyvauti vakarieneje ir pabendrauti su Chicago ir iš toliau atvykusiais Balfio veikėjais.

LAIŠKAI "DRAUGUI"

AUKŲ RINKĖJO NUOTYKIAI

Gyvename turtingiausiame krašte, bet aukų prašantių yra daug. Įvairiausios institucijos, organizacijos, fondai ir misijos nuolat daugiausia laiškais prašo įvairiems tikslams aukų. Be to, nemažai turime ir lietuviškų organizacijų, kurios be išimties renka aukas geriems tikslams. Girtinas yra liet. organizacijų susitarimas, pasidalinant aukų rinkimo laiką.

Stropiausiai, net eidami per namus, aukas renka baltininkai, nesišgailedami savo laiko, išlaidų ir kartais patiriamų nemalonių, nes tikslas yra kilnus. Padėti savo broliui, sesei, varš esantiems, yra aukščiausia mūsų pareiga. Apie tuos, kurie tuo pareigos neįaučia, su apgailestavimu galime tik pasakyti — atleisk jiems, Viešpatie. Džiugu yra tai, kad didelė dauguma lietuvių broliškos šalpos prasme teigiamai vertina, aukoja nuoširdžiai. Žinoma, pasitaiko ir išimčių, kur jų nėra. Kai asmuo dėl rimtos priežasties atsako aukoti, pateisinama, bet kai aukų rinkėjui duoda juokingą atsakymą, pvz. "Pamirškite, išvykstu į Floridą", arba kitas tos pačios profesijos: "Aukodavau po šimtinę, daugiau neaukosiu, nes Laisvoji Lietuva rasė, kad aš esu kolaborantas".

Panašius atsakymus aukų rinkėjas gaus nežino ką ir sakyti — šypsis ar apgailestauti.

K.Brž.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 8-9899

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$28.00. Canada \$30.00. Foreign Countries — \$38.00.

	Chicago, Cook, Ill.	Canada	U.S.A.	Foreign
Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$30.00	\$38.00	\$5.50
Canada	25.00	30.00	38.00	5.50
U.S.A.	25.00	30.00	38.00	5.50
Foreign	25.00	30.00	38.00	5.50

Pašto išlaikymas mokant, pakvėtinimas už gautas prenumeratas neįskaitant. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlymą, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių, o juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:

XEROX UNIVERSITY MICROFILMS

300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2838 West 63rd Street

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neturite, skambinti 374-5012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. 6 iki 7:30 val. vakaro.

Seštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neturite, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 5-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605

Jei neturite, skambinti 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai: 1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliauce 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KIDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1168

Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9501

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave., kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 N. WABASH AVE.

4200 N. CENTRAL AVE

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS

OPTOMETRISTAS

(Kalba lietuviškai)

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakaro

Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofiso telef. RE 5-4410

Rezidencijos telef. GE 6-0617

Valandos: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir moterų ligos

Ofisai: rez. 3652 W. 59th St.

Tel. PHonos 8-1233

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. RE 4-2123. Namų GI 8-4166

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

PREMIJOS IR KRIZĖS

Amerikietis rašytojas Irwing Wallace savo knygoje „The Writing of one Novel“ rašo, kad su literatūrinėmis premijomis, nepaisant, kad jos skiriamos ir Nobelio premijas skirstymo komisijos, būnas neapsižiūrėjimų. Mokslo ir taikos premijos sukelia nemažą kartelį, kai kurių mokslininkų ar jų rėmėjų tarpe, tačiau nemažą jos sukelia ir literatūros sluoksniuose.

Premijas paskyrus, Pasternakui ar Solženicynui, komunistai pakėlė triukšmą, lygiai jie pakėlė triukšmą taikos premija paskyrus tikrai vertam fizikui Sacharovui. Komunistai gali neiešioti premijos atsiimti, bet ta premija, kaip rašo „Chicago Sun Times“ vedamajame, liks milijonų laisvės trokštančių širdyse.

„Chicago Daily News“ dienraštis vedamajame pastebėjo, kad komunistas negali užgniaužti drąsiųjų laisvės ryžto. Šalia grynai iš politinio taško kylančių ginčų būna ir tikrų literatūrinių neapsižiūrėjimų, juo labiau, kad lieka premijomis nepadovanotų tikrai didelių pasaulio rašytojų.

Šįmet Nobelio literatūros premiją laimėjo italas poetas Eugenio Montale, 78 m., finale laimėjęs prieš čikagiešį Saul Bellow, 60 m., kurio šiuo metu viena knyga yra geriausiai perkamuji sąrašas. Amerikietis pareiškė, kad nenusiemenas, nes jis turis dar daug laiko laimėti. Taip pat buvo premijai pristatyti ir kiti du amerikiečiai — Norman Mailer ir Rusijos gimęs JAV rašytojas Vladimir Nabokov. Kaip žinoma, amerikiečiai jau nebeturi nė vieno gyvo literatūros Nobelio premijos laureato. Ir malonu, bent tiek, kad buvo surasta bent trejetas, kurie buvo pasiūlyti Nobelio premijai.

Šiaip atrodo amerikietiškas romanas pergyvena krizę, ypač kai pažvelgiama į ankstyvesnius laikus — apie 1930 metus. Tada buvo amerikietiško romano žydėjimas, prisimenant, kad ir tokius vardus, kaip William Faulkner, Scott Fitzgerald, Nelson Algren, Sinclair Lewis, Theodore Dreiser, Thomas Wolf, Ernest Hemingway, John Stenbeck, John O'Hara. Ir ne visi tie rašytojai buvo apdovanoti premijomis, priešingai, O'Hara negavo nė vienos amerikietiškos premijos, bet šiaip ar taip tai buvo amerikietiško romano didieji vyrai. Dabar pergyvenama krizė vien todėl, kad nebežiūrima į romaną taip, kaip buvo žiūrima anksčiau. Iš tų mišrių visų, išsiskyrus Algren, yra mire, bet daugumos raštai tebeturi pasisekimą. Iš jų labiausiai gyvi literatūrinė prasme Faulkner ir Fitzgerald.

Ta literatūrinė krizė pergyvenama todėl, kad ir literatūra žvelgiama kitomis akimis, jau žiūrima kaip į komerciją. Knyga išleidžiama ir leidyklos nori jomis uždirbti, lygiai taip pat kaip ir rašytojas. Nebežiūrima tikrosios literatūros vertės, bet žiūrima, ka žmogus labiau perka. Knyga rašoma ir leidžiama masinei prekybai, kad autoriui ir leidyklai atneštų pasisekimą. Nors ir su mažomis išimtimis esant tokiai padėčiai suprantama.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

KAIP BRITANNICA AIŠKINASI

Nederėtų visiškai pamiršti Norimier J. Adler laiško „Errors about Britannica“, kuris ištėtas į š. m. spalio 12 d. „Chicago Sun Times“, stengiantis atkreipti dėmesį į vadovaujančią naująją Encyclopaedia Britannica laidai daromus priekaisius. Juo labiau, kad laiško autorius ne bet kas, nes pasirašo kaip EB redaktorių tarybos pirmininkas (Chairman, Board of Editors). Laiške iš pradžių taip rašoma: „Sun Times“ rugsėjo 28 d. straipsnis talpina klaidingus pareiškimus apie naująją Encyclo-

Kalbant apie lietuviškąjį romaną, atkreipiant dėmesį į „Draugo“ romano konkursus, tenka pasakyti, kad ir čia nebeateina naujų vardu, bet čia jau kitos priežastys. Išsivijoje jaunimas prozoje negali pasireikšti dėl kalbos ribotumo, antra, neturi nei laiko, nei ryžto užsimoti didesniu darbu, nes tai pareikalauja didelių pastangų. Jeigu turime dar gana gerų poetų prieauglį, tai beletistikai net ir vyresnieji yra abejingi, nenorėdami užsidedi didelio darbo krūvio, eikvoti laiko ir energijos, paskui ieškoti leidėjų ir būti dėkingi, kad kas nors knygą išleidžia.

Tiesa, lietuviškame pasaulyje, kaip ir amerikietiškaime, romanas dar turi paklausą, romanas dar savo išėjimą materialine prasme apmoka, bet kalbant apie idėjų darbą rašytojų atlyginimas yra labai kuklus. „Draugo“ konkursai padeda rašytojui ta prasme, kad nebereikia ieškoti leidėjo ir dar premijos pavidalu išmokamas didesnis honoraras, kaip šįmet pusantro tūkstančio dolerių, kuriuos skiria Zigmas Umbražūnas.

Pavergetoje Lietuvoje vėl kitos priežastys, negu amerikiečių ar lietuvių išsivijusių literatūrų, nes ten rašytojas, turėdamas laiko, turi už tai atsilyginti partijai. Kaip teigia neseniai atvykęs iš pavergetos Lietuvos Aušra Jurašienė „Menininkas yra trigubas priklausomybėje, gyvendamas Lietuvoje. Jis priklauso nuo aukščiausio sluoksnio, nuo Maskvos, kuri diktuoja sąlygas visam kultūriniam gyvenimui, priklauso nuo savo valdžios gerų norų arba rimbo, priklauso ir nuo savęs, nes jis jau yra užaugęs tokioj santvarkoj, jis yra išmokęs prisitaikyti, kartais jau net praradęs atsparumo ir tikrumo ribą“.

Romanas nori atsinaujinti, bet tam tikra prasme daugeliu atvejų jis vėl grįžta į klasikinio romano vėžes. Kritikas J. Braine savo knygoje „Writing a novel“, kaip jau kartą tai minėjo P. Melnikas, teigia, kad romanistas rašo ir rašo ir blogai, kai nustoja rašyti. Jis primena, kad, norint parašyti idėjų romaną, reikia intrigos, bet čia visuomet susiduriama su faktu, kad kas nors skaitytojui bus neįtikima. Bet dėl to nereikia rašytojui per daug graužtis, nes be intrigos romanas atrodys plokščias, autobiografinis. Kaip bebūtų, romanas patenka į krizes ir vėl atnaujinasi, nes skaitytojas romaną mėgsta, norėdamas išbėgti iš savo monotoniško gyvenimo.

„Draugas“ skelbdamas konkursus kaip tik parūpina skaitytojui tos lektūros, kuri praturtina jo kasdienybę, sudaro progą rašytojui kūrinių išleisti ir taip pat premija sujungia literatūrinis vandenys, sudarydamas progą pakalbėti ir apie kitas knygas. Premijos sukelia ginčų ir nepasitenkinimų, bet kaip jos būtinos pasauly, taip būtinos ir mūsų lietuviškam gyvenime, nepaisant, kokio pajėgumo mūsų literatūra bebūtų ir su kokiomis krizėmis bekovotu.

Al. B.

Sacharovo tribunolas žmogaus teisėms ginti

Vizos išduotos Sovietų agentams, o neduodamos piliečiams

Kad tarp Vakarose gyvenančių nuo seniau ir paskutiniu metu iš Sovietų Sąjungos ištrūkusiu, pabėgusiu ar ištrūkusiu, tam tikro nepasitikėjimo, nesutarimo, parodė pirmąją dieną „Sacharovo tribunolo“ atidarymą. Prieš iš Los Angeles atvykusį rumunų, liuteronų kunigo sūnų, taip pat kunigą, smarkiai pasisakė du apklausiūtojų, pareiškdami, jei salėje pasiliks kun. Michael Wurmbrand, tai juodu pasišalina iš salės. Tai buvo Paryžiuje leidžiamos rusų laikraščio „Ruskaia Mysl“ redaktorius Zinaida Sachovskaja ir Keston College direktorius anglikonų kunigas Michael Bourdeaux. Juodu apkaltino Wurmbrandą, kad jis esąs vadas aiškiai antikomunistinė organizacijos ir todėl esąs ne vienatėlis. Organizacinis „Sacharovo tribunolo“ komitetas pasistengė liuteronų kunigą Wurmbrandą pašalinti iš salės.

Negalima kalbėti apie žmogaus teises, neličiant komunizmo

Vėliau organizacinio komiteto vardu Wurmbrandas buvo atsiųsta, kviečiant jį atsakyti kelti skundą prieš komitetą dėl jo įžeidimo ir užimti vietą tarp apklausiūtojų. Buvo aiškinama, kad apklausiūtojai buvę klaidingai informuoti. Pats Wurmbrandas paaiškino, kad jis esąs liuteronų organizacijos vadovas. O ta organizacija rūpinasi padėti pabėgėliams iš Rytų. Be to, jis „Sacharovo tribunolui“ paaukojęs 4000 dolerių organizacinės išlaidoms padengti. „Aš esu antikomunistas, aiškino Wurmbrandas, bet kaip galima kalbėti apie žmogaus teises Sovietų Sąjungoje, neličiant komunistinės sistemos? Jeigu leidžiama sakyti, kad asmuo yra antinacistas, jei jis kalba apie nacių nusikaltimus, tai kodėl negali vadintis antikomunistas, kuris iškelia sovietinių komunistų padarytus nusikaltimus? O iš vadinamos koegzistencijos tuo tarpu nematyti, kad komunistams būtų pasisekė. Aš sutinku su faktu, kad problemos tuo tarpu negalima išspręsti. Ir vėžio liga šiuo metu dar nėra išspręsta, bet niekas neišvaizduoja koegzistencijos su vėžiu“.

Wurmbrandas pateikė savą incidento aiškinimą. Esą, Sachovskaja yra San Francisco pravoslavų vyskupo, priklausančio Maskvos patriarchui, sesuo, o prof. Bourdeaux veikia šalpos organizacijoje, kuri turi glaudžius ryšius su Canterbury anglikonų arkivyskupu.

Mėginimas išvengti politikos

Minimas incidentas iškilo kaip tik dėl nuo pat pradžių miglotuose organizacinio komiteto pareiškimuose, kuriais bandyta užmaskuoti politinis momentas. Rašytojas Jonesco pasisakė priklausęs „ekonomiškam, bet ne metafiziškam socializmui“. Liudininkas lenkas Swinowicz gyrė pramoninę Sovietų pažangą, nors ir turėjo savo patirtį dėl Katyno. Bet iš antros pusės reikia suprasti situaciją. Norą būti objektyviais lydi baimė, kad gali būti pavadinami politikais arba dar blogiau — fašistais, taigi ir antikomunistais. Gindamasis nuo tokio eventualumo, Jonesco suminėjo ir kitus kraštus, kur nėra laisvės ne žmogaus teisių pabojimo: arabų kraštus, Ispaniją, Čilę. Be to, pati „Sacharovo tribunolo“ vieta — Danijos sostinė, kai Danija veda svarbias prekybos sutartis de-rybas su Sov. Sąjunga.

Tos plonybės, neišsijos frazės, bandymas daryti skirtumus tarp realybės ir politikos įkaltino tuos, kurie savo kūne nešioja fizinių ir dvasinių kančių žaizdas. Pirmasis Wurmbrandas, jaunas, liesas, išbalęs, brunetas, lyg jausmų, lygiai kovingos žmonos, savo kaltinamais žodžiais tarsi uždegė benzina. „Čia kalbama tik apie žmogaus teises, o nutylima apie politinę padėtį. Bet sakykite, ar galima kalbėti apie žmogaus teises totalitarinėje režime.“ Kad tai negalima, kad totalitarinės sistemos santvarka reikšia laisvosios valios užgnaužimą, žinoma seniai, ir ne tik iš šių dienų liudininkų.

Sąžinės krizė

Dramatiškus įvykinius pasakojos raudonosios armijos karininkas Viktoras Bolašovas. Jis papasakojo savo sąžinės krizę, kai reikėjo malšinti Vengrijos sukilimą. Ieškodamas teisybės ir laisvės prasmės, jis 1962 m. pasirašė manifestą, reikalaujantį intelektualinės laisvės suimtus ir kalėjime dvasinė krizė dar sustiprėjo. Jis paliudijo, kad savo akimis matė 90 mokslininkų sušaudytų arba numarintų be medicininės pagalbos. Jo žodžiais tarant, teroro metodai pasikeitė — psichologiniai kankinimai pakeisti fiziniais. Pirminė psichiatrinės ligoninės, kur pačiam teko išbūti mėnesį laiko prieš ištrūkimą į Sibirą.

„Sacharovo tribunole“ liudijo ir generolo Grigorenko sūnus. O jo tėvas buvo apkaltintas, kad gynė Krymo totorius. Dėlto buvo įkalintas ir psichiatrinėje li-

goninėje „gydomas“. „Neseniai mano tėvas, pareiškė jaunasis Grigorenko, turėjo infarktą, nes buvo baisiai sumuštas lazda“.

Apie Krymo totorių padėtį jaunasis Grigorenko pateikė tikslų žinių. Deportacijos, turto konfiskavimas, ištisos tautos perkėlimas į Rusijos gilumą.

Apie sovietinę propagandą, ypač jaunimo tarpe, kalbėjo Aleksandras Vardy, rašytojas, dabar pabėgęs į Vokietiją, kelis metus išbuvęs Sov. Sąjungos lageriuose. „Tarp kita ko, sako jis, yra bausnė net pagalvoti, iki kokių sadizmo priemonių aiškiant vaikams istoriją, kuri skatina žiaurumus“ Pacituoja vienos motinos laiška, atspausdintą „Litera turnaja Gazeta“, kuriame ji skundžiasi, kad vaikams skirtose knygose aprašinėjami kankinimai ir kojų bei rankų nupiovimai. Tai tokie pavyzdžiai jaunimui.

Neapvykantis žadinas ypač ryškus antisemitinėje propagandoje, kuri, Vardy manymu, yra ne kas kita, kaip karinis pasiruošimas tuo atveju, kai Sov. Sąjungos laivynas išsikels Artimųjų Rytų uostuose. Tarp kitko yra ukrainiečio Tichko, priklausančio sovietinių mokslų komisijai, knyga, kurioje pakartojamos kitados naciams duotosios instrukcijos. Ta knyga, išleista ukrainiečių ir rusų kalba, yra labai paplitusi Sov. Sąjungoje.

Mitai apie komunizmą

Viena iš įdomiausių „tribunolo“ figūrų yra garsus matematikas Aleksandras Panin. Išbuvęs 16 metų įvairiose koncentracijos stovyklose, ten pažino ir Solženicyną, kuris jį pavaizdavo romane „Pirmasis Paviljonas“ Solde-

no vardu. Paninas liudijo apie illegalumą ir Sov. Sąjungos valdžios savavališkumą, pateikdamas aukų skaičius. Vakarų kraštai, sako Panin, žiūri į Sov. Sąjungą per keturių mitų prizmę: Pirmasis mitas — Leninas, labai humaniškas, o tuo tarpu jis vedė politinį persekiojimą žiauriausiu būdu. Antra mitas — Stalinas, buvęs tikras žmogus (jis sekė Lenino pėdines). Trečias mitas — Chruščiovas, atrodęs visai žmoniškas. Jis buvo priverstas paleisti daugelį kalinių kaip tik dėl to, kad juose prasidėjo revoliucija. O numiranti 15 milijonų nepajėgė turimos karių ir sargybinių eilės. Pagaliau Brežnevo mitas — jo nuolatinis šypsniš pridengia nuo tautos akių persekiojimus, vykstančius kaip tik Sov. Sąjungos pakraščiuose.

Panino turimomis statistikomis, šiaudien Sov. Sąjungoje yra 1 milijonas 750 tūkstančių kalinių. Dalis jų nubauti sunkiomis daugelio metų kalėjimo bausmėmis kaip tik už savo religinius įsitikinimus. Ir pats Paninas gavo sunkesnę bausmę tik dėl to, kad yra tikintis.

Vietoj neatvykusio į „Sacharovo tribunolą“ poeto Siniavskij, liudijo jo žmona Marija.

Kalbėjo ramiai, tarsi sekdamas pasaką: „Aš esu tik silpna moteris ir drovu man pasakoti savo istoriją, kai girdėjome tiek tikslų ir baistų faktų. Iki šiol jūs girdėjote apie koncentracijos stovyklas, kalėjimus, psichiatrinės ligonines ir proto tortūras. Mano padėtis kitokia: aš esu ne už spygliuotų vielų, bet šiaip ju. Reikiška ne kalbinti, bet ta, kuri priklauso kaliniui“.

Gėdinių kančios

Jos istorija prasidėjo 1968 m., kai į jos butą atėjo grupė mandagių, gražių apsirengusių asmenų ir mandagiai pradėjo klausinėti apie ją ir jos vyrą. „Tai buvo labai mandagūs žmonės. Jų tarpe buvo viena moteris, kuri pasisakė atėjusi pagelbėti man auginti 8 mėnesių kūdikį. Klausimų buvo nedaug: norėjo sužinoti, ką parašė mano vyras, ar jis norėjo savo raštus išplatinti ir ar jis nėra pasiryžęs visa tai apgaileti. Klausimai vis kartojosi atrodė, kad jais norima mane sugestijonuoti, bet drauge jautėsi ir grąsinimai. „Jei tu neatsiribosi nuo savo vyro, susilauksi nemalonumų tiek pati, tiek tavo kūdikis“.

Jie atvykdavo pas mane kasdien ir kalbėdavo valandomis. Paputau, kad, išeinant iš namų, esu sekama. Po kiek laiko aš pradėjau sirgti persekiojimo manija. Kartą pasijutau taip nusivylusi, kad moteriškai, kuri atėdavo pas mane apklausiūti, atvirai pasakiau: „Jei rengiatės mane sumti, padarykite tai šiandien pat ir viskas bus baigta“. Moteris ėmė protestuoti: „Brangioji, nemanykite, kad aš esu tokia bloga. Mes nenorime jums blogo, mes tik norime jums padėti“. Tai buvo taktika, kurią negalima pavadinoti žiauria arba nelegale. Bet ir tokia įveda į apsidėmimo psichozę“.

„Po vyro suėmimo, tęsia Marija Siniavskij, aš netekau meno istorijos mokytojos vietos. Bet ir čia nieko nelegalaus, — dirbau pagal sutartį ir, jai pasibaigus, sutartis nebuvo atnaujinta. Kai vyras pateko į kalėjimą, nežinau, kaip būčiau pragyvenusi, jei ne pagalba intelektualų, kurių daugelį visiškai nepažinojome.“

O tačiau yra didelis psichologinis skirtumas tarp rūpesčio prieš suėmimą ir po jo. Pirmą, dar yra vilties spindulėlis, o po arešto prasideda nuolatinė kova dėl kontakto su kaliniu“.

Bendrai, Sov. Sąjungoje galima pasimatyti su vyru tik vadi-

Andrejus Sacharovas

namuose „susitikimo namuose“ ir tik tris kartus į metus bendrai ir vieną kartą privačiai. Bet ir priklausau nuo kalėjimo direktoriaus nuožiūros. Paprastai susitikimas vyksta kalėjimo sargybinių akivaizdoje. „Bet ir tada, kai paliekami vieni, galiu prisiekti, kad kiekvienas žodis yra užregistruojamas paslėptu mikrofonu. Sunkiausia yra moteriškai — tas bandymas pažeminti jos kilnumą, kai daro krūną kalėjimo sargai. Gali pasitaikyti gerų, bet yra ir sadištų. Blogiausias yra moteris. Viena seržantė Ania mane išrengdavo nuogai, ieškodama paslėptų daiktų“.

Kita labai sunki vyro kalinio žmonai problema — kaip kalbėti savo vaikams apie tėvą. „Laimė, sako Siniavskaja, mano kūdikis buvo tik 8 mėnesių ir taip pamažu jį įtikinau, kad tėvelis yra toli, gražiame krašte, kur jis atlieka kažką labai svarbaus Rusijai. Nežinau kaip tą sužinojo kalėjimo, kur buvo mano vyras, seržantas. Kai kartą aplankiau vyrą, jis sako: „Kam pasakoji, kad tavo vyras kažką labai svarbaus dirba Rusijai? Visa tai melas.“

„Kartais kalinių moterų būdavo šantažuojamos per artimuosius. Tai Natašos Fedorovos atvejis. Ji buvo įsitikinusi komunistė, kuriai partija pasakė, kad gali visam laikui netekti savo dukters, o jei nori pasilaikyti dukrą, turi visam laikui išsižadėti savo vyro“.

„Dėlto, kai Sacharovas gavo „Cino del Duca“ pėmiją, mes buvome patenkinti, kad premija skiriama padėti kalinių vaikams ir šeimoms. Man labiausiai rūpi likimas ir skurdas visų tų apleistų vaikų, kurių tėvai yra kalėjime“.

Tarpautiniame Kopenhagos „tribunole nedalyvauja rašytojas Valdimiras Maximovas, kuris atsiųstame tribunolui laiške sako, kad danų vyriausybė nedavusi jam vizos dėl „biurokratiškų“ priežasčių. Jis dar turi sovietų piliečio pasą, o ant tokio paso gauti vizą reikia paduoti prašymą mažiausia pora mėnesių iš anksto.

I.V.

TRYŠ TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

4 — Aš jau pasakiau savo pavardę. Būtų malonu ir apie jus daugiau žinoti negu vien vardą. — pareiškė Džimis.

Janina pasakė savo pavardę ir adresą, stebėdama Džimio veido išraišką, norėdama patirti, kokį jam padarys įspūdį sužinojus, kad ji gyvena pigiame darbininkų rajone. Atrodė, kad jis visai neregavęs. Tik išgirdęs jos pavardę — Nikaitė — su neįprasta galūne, paklausė:

— Kokia tai būtų kilmė? — Lietuvių. — Lietuvių? — lyg nustebęs ar nudižgęs pakartojo. — Tai mes turime šį tą bendro. Mano senelė buvo gimusi Rygoje. Jei neklystu, tai tas pats kraštas. — Jūs truputį klystate. Ryga yra Latvijos sostinė, o Lietuvos sostinė Vilnius. — Jūs esate ten buvusi? — Nebuvo lemta. Bet vis dar galvoju kada nors nuvažiuoti. — Bet tą kraštą gerai pažįstate. — Mano tėvelis daug apie jį yra kalbėjęs. Ten jo gimtinė. — Mokate ir jo kalbą? — Seniau mokėjau visai gerai, bet dabar esu kiek

primiršusi.

Priejo prie Džimio restorano patarnautojas ir pranešė, kad jį kviečia prie telefono. Džimis atsiprašė nuėjo.

Janina, likusi viena, stebėjo gražius restorano įrengimus, bevalgandį ir tarp savęs besišnekučiuojančią publiką. Visur buvo didelė prabanga: ponios dailiai išsiuopusios, ant rankų žiba deimantai, ausys auskarai.

— Kodėl aš dabar čia atsiradau? Kam reikėjo taip pasiduoti ir atsidurti visai svetimoj aplinkoj? Kažin, ta juodakė ar dažnai čia ateina? — Prisiminus aną mergaitę, vėl širdį nusmėlkė pavydo ar pagiežos jausmas. — Kas ji tokia, ar iš to paties ratelio kaip Džimis? Greičiausia, jis turtingas ir šiame prabangiame restorane dažnai lankosi. Kai pakvietė prie telefono, žinojo ką. Visai neklaušė pavardės, priejo ir pranešė. Ką jie darytų, jei taip man kas paskambintų? Tur būt, pasakytų, kad čia tokios visai nėra. Tikrai esu patekusi į ne man skirtą vietą.

Grįžo Džimis. Atsiprašė, kad ilgai privertė laukti. Netrukus atnešė valgius. Jie buvo skaniai pagaminti ir gražiai pateikti. Janina apie tokius restoranus niekad nebuvo galvojusi, nei jų lankiusi. Šiandien, pirmą kartą čia patekusi, jautėsi neįaukiai.

— Pirmas ir paskutinis kartas. Daugiau į panašias vietas niekad nesilankysiu. — sau viena galvojo. — O ta juodakė gal čia lankosi dažnai? Gal ji dabar Džimiui ir skambino? —

Baigus priešpiečius, kurie praėjo nelabai maloniai, gal kiek įtempta nuotaika, Džimis kalbėjo. — Už šią dieną esu labai dėkingas. Jei manote, kad mums jau laikas keltis, pasakykite, kur turėsiu

jus nuvežti.

— Jeigu jums patogiu, nuvežkite mane į universitetą.

— Jūs dar turite ten nebaigtų reikalų?

— Reikalų beveik nebėra, bet iš ten aš parvažiuosiu namo.

— Jei manote važiuoti namo, aš mieliai parvešiu. Man bus labai pakeliui. Skambino dėdė, ir aš turiu nuvažiuoti į jo įstaigą miesto centre.

— Man nepatogu jus per daug išnaudoti, — prišinos Janina.

— Tai ne išnaudojimas, o didelis malonumas, tiksliau pasakius, jūsų man suteikto malonumo tase, — įtikinėjo Džimis.

Sutarė ir Džimis parvežė Janiną namo. Prieš atsisveikindamas dar kartą dėkojo už sutikimą drauge pavalgyti priešpiečius. Išlaipino ją iš automobilio.

Janinai priėjus prie namo durų, Džimis pamojavo ranka ir netrukus dingo už gatvės kampo.

Zmogus, kaip ir augalas, jaučia atmosferą, kurioje gyvena.

Torchetti

Janinos ir Džimio santykiai darėsi vis glaudesni. Dažnai abu susitikdavo universitete, kai kada išvažiuodavo į tą patį ar kitus gerus restoranus priešpiečių. Pavėžindavo ją Džimis savo automobiliu po miestą ar į namus parveždavo. Kartą parvežė ir parodė savo dėdės namą. Parodė, bet ir vidų nepakvietė. Kažin, ar ji kvietėsi būtų galėjusi atsispiri. Į tą klausimą ji negalėtų atsakyti.

(Bus daugiau)

VENECUELOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

Skeptikai ir Jaunimo kongresas

J. RASLAVIČIŪTĖ

Lietuvių skeptikų, kaip atrodo, netrūksta, nors tie tikrieji skeptikai, tiek skeptikai kvadrata, kaip juos vadina rašytojas Senkevičius, kurie yra skeptiški net savo skepticizmo atžvilgiu, nėra tokie balsingi ir viešumoje rečiau reiškiasi.

Dabar, kaip prieš aštuonerius ir prieš ketverius metus, keliamas klausimas jaunimui — kokia Jaunimo kongreso nauda? Žodžiu, „jaunime, trečią kartą iš eilės įrodys mums, kad šis užsiėmimas (JK) yra naudingas dalykas, kad jis vertas mūsų finansinės paramos“.

Kaip naudingumo pavyzdį apžvelgime Venecuelos lietuvių jaunimo veiklą, kuri, kaip liudija ne vienas vietinis lietuvis ir dar ten nuvykę lietuviai svečiai, ne tik atgijo po II PLJK, bet ir kai kuriais atvejais sujungė ir suvienijo kitataučių mažumas.

Venecueloje yra trys pagrindinės lietuvių kolonijos: Valencijos, krašto viduryje, už 180 km. sostinėje Caracas, kur gyvena daugiausia Venecuelos lietuvių ir nukeliaus 800 km. nuo sostinės į Maracaibo miestą, gali susitikti su mažą lietuvių koloniją.

1972 metais II PLJK atstovai, sugrįžę į Venecuelą iš Šiaurės Amerikos, kiekvienoje iš šių kolonijų įsteigė Lietuvių Jaunimo sąjungos skyrių. LJS pirmininkė Valencijoje yra Jean Ross-Zalnierūnaitė, Maracaibo — inž. Alfonsas Paulauskas, o Caracas, kur susitelkę viso krašto LJS valdyba, Aras Mažeika. Šiam 23-ųjų metų amžiaus mechanikos inžinieriaus studentui, Caracaso tautinių šokių grupės nariui, lituaninėms mokykloms lankytojui bei Venecuelos Lietuvių Bendruomenės (VLB) krašto valdybos nariui jaunimo reikalams, talkininkauti keturi kiti VLJS centro valdybos nariai: Petras Krikščūnas, Virginija Ignatavičiūtė, Onutė Baronaite ir Aurelija Zalnierūnaitė — Ross.

VLJS darbai

VLJS savo iniciatyva yra suėmusi eilę sėkmingų renginių. Drauge ji prisideda ir prie VLB organizuojamų parengimų.

1973 m. spalio mėn. VLJS suėmė pirmą Venecuelos vaikams gegužinę, kurioje suvažiavo 140 lietuvių iš Caracas, Maracay ir Valencijos. Vaikams buvo prarastos rungtynės, žaidimai, rodomi filmai. Gruodžio mėn. VLJS nariai dalyvavo Caracas LB ruošiamoj mugėj, sunkvežimiais suvežę iš šeimų surinktus daiktus mugėj parduoti bei skelbdami šį įvykį viešumoje.

1974 m. vasario pradžioje JS savo lėšomis atspausdino pusantro tūkstančio šokių ispanų kalba ant automobilio klijuotį. Atspausdinti užrašai — „Lietuva nori būti laisva“ — buvo išdalinoti visiems lietuviams ir kitataučiams studentams ir dar pasiūti į kitus miestus ir Argentina.

Vasario 16 d. VLJS Caracas mieste suorganizavo automobilio parą, kuravą su motociklininkų paroda. Kalbėdami per garsialabius ir nešdami plakatus, studentai ir jaunimas reikalavo laisvės Lietuvai. Buvo tuo klausimu dalinami atsšaukimai, kurių dalis buvo palikta net prie Sovietų ambasados. Kovo mėn. po sėkmingo karavano — manifestacijos Caracas ukrainiečių jaunimas kvietė VLJS išvystyti bendrą akciją. Tam VLJS suruošė pobūvį — šokių, siekdamas suartėti su ukrainiečiais. Dabar numatyta užmegzti artimus santykius ir su kiti pavergti tautų mažumomis. Reikėtų pridurti, kad po susitikimo su lietuviu ukrainiečiais perorganizavo savo jaunimo sąjungą.

Balandžio mėn. VLJS prisidėjo ir prie Caracas LB velykinės parodos, kur Venecuelos gyvenytojai buvo supažindinti su mar-

gučių marginimu bei tradicinio lietuvių velykinio stalo paruošimu. Be to, buvo dalinamos ir knygelės ispanų kalba apie lietuvių velykinius papročius.

VLJS stovyklos

1974 m. rugpjūčio 4-11 dienomis VLJS suorganizavo pirmąją Venecuelos jaunimo ir vaikų stovyklą, kurioje dalyvavo daugiau kaip penkiasdešimt penki stovyklautojai. Stovykla vyko dviem tarpniais: pirmosios trys dienos skirtos vaikams nuo 7-12 metų, paskui į stovyklą suvažiavo 38 jaunuoliai nuo 12-30 metų amžiaus iš Maracaibo, Valencijos, Calabozo ir Caracas miestų. Vaikų programą tvarkė inž. Alfonsas Paulauskas, Petras Krikščūnas ir Birutė Ignatavičiūtė. Palydėdama, kad stovykloje dalyvavo ir mišrių šeimų vaikai, kurie, išmokę lietuviškų dainų, po stovyklos pradėjo mokytis lietuvių kalbos.

Vyresnysis jaunimas dalyvavo pratybų būreliuose: dainų, tautinių šokių, rankdarbių ir lietuviško maisto gamybos, klausėsi paskaitų apie Maironį, Lietuvos istoriją, jaunimo veiklą ir pan. Stovyklai vadovavo Maracaibo LJS pirm. A. Paulauskas, o stovyklavietė Catia La Mar vietovėje parūpino kun. A. Perkumas, Venecuelos lietuvių katalikų informacinio biuletenio „Gairių“ leidėjas ir talkininkas. Ta stovykla, kaip praneša patys lietuviai iš Venecuelos, buvo didelis aktyvus jaunimui prisidėti prie jaunimo Kongreso ruošiamųjų darbų.

Siemet rugpjūčio 25 - rugsėjo 7 dienomis buvo suruošta jau antroji tokia stovykla, pavadinta „Stovykla 75“. Toje pačioje vietoje už Caracas miesto ribų šešiom dienomis sugužėjo vaikai nuo 7-12 metų, o septynias dienas stovyklavo vyresnio amžiaus jaunimas. Programa panaši į praeitų metų dienotvarkę — pratybų būreliai, paskaitos ir vakarinės programos, laužai, pašnekesiai, filmai. Siemet buvo pabrėžtas lietuvių kalbos mokėjimas ir naujų tautinių šokių mokymasis, norint pasiruošti Jaunimo kongresui bei ten numatyti šokių šventei. Paskaitas skaitė Jūratė Statkutė de Rosales, dr. V. Dambraiva ir P. Krikščūnas, kurie žadino jaunimui tautinę sąmonę. Stovykloje savo įspūdžiais taip pat dalijosi Aurelija Zalnierūnaitė - Ross, neseniai grįžusi iš Dainavos tautinių šokių studijų savaitės, ir seselė Ignė Marijošiūtė, ten nuvykusi LB kvietimu paruošti jaunimo kongresui.

Be stovyklos, kitas didesnis įvykis Venecuelos lietuvių tarpe buvo Amerikos lietuvių Nerijos Linkevičiūtės, Bernardo Prapuolenio ir pianistės Raimondos Apeikytės gastrolės Pietų Amerikoje, Rugpjūčio 2 d. Venecuelos lietuvių šil-tai priėmė dainininkus ir gėrėjos jų koncertu.

Siemet pavasarį Venecuelos lietuvių jaunimas taip pat dalyvavo kroatų kolonijos metinėje šventėje, praeitais metais įvykusi šventėje, praeitais metais įvykusi šventėje, praeitais metais įvykusi šventėje.

Daugiausia lietuvių jaunimo sąjungos suorganizuotų renginių, koncertų, mugių, gegužinių, pelnų skyrė III PLJK reikalams. Kaip matyti, Venecuelos lietuvių jaunimas uoliai ruošiasi šiam III PLJK. Š. m. spalio 4 d. Valencijoje buvo numatytas Venecuelos lietuvių jaunimo suvažiavimas atstovams į III PLJK rinkti. Suvažiavimas buvo pakviesti ir VLB apylinkių pirmininkai, VLB centro valdybos pirmininkas bei Venecuelos lietuvių kapelionas.

Daiktus lietuvių jaunimas Venecueloje, kaip pranešama, daugeliu atveju nėra finansiška pajėgus atveju savo kelionei į JK apmokėti. Vienintelis susisiekimasis tarp

Venecuelos, Brazilijos ir Argentinos yra lėktuvu, nes per Amazonės džungles patikimų kelių nėra. Kaip buvo pastebėta, tam tikslui jaunimas renka lėšas jau dveji metai.

Tuo reikalu Venecuelos Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas Aras Mažeika taip rašė: „Asmenys, kurie yra matę mūsų jaunimą stovykloje ir suvažiavimuose, gali jums paliudyti, kiek daug to jaunimo tarpe yra lietuviško entuziazmo. Mums atrodo, būtų didelė klaida to entuziazmo nepaaiškinti, nebrandinti ateities ir jo nepanaudoti“.

Tai veiklaus studento žodžiai, o klaidą šiuo atveju gali padaryti tik tie, kurie minėti lietuvių skeptikai.

Venecueloje ir kituose P. Amerikos kraštuose labai sėkmingai koncertavo solistai iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Iš kairės: sol. Nerija Linkevičiūtė, pianistė Raimonda Apeikytė ir sol. Bernardas Prapuolenis.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

PAMINĖJO ČIURLONIO SUKAKTĮ

LB Connecticut apygardos valdyba spalio 12 d. suruošė akademijs-koncertą M.K. Čiurlonio šimto metų gimimo sukakčiai paminėti. Šis iškilus minėjimas buvo Hartfordo universiteto Millard auditorijoje 2 val. 30 min. popiet.

Minėjimą atidarė ir programos vedėja pristatė ALB Conn. apygardos pirm. G. Zemaitaitis. Toliau programos vedėja Zita Dapkienė trumpai pareiškė, ką norima ta akademijs - koncertu įprasminti, pristatę prelegentus ir kitus minėjimo veikėjus.

Pirmąsias kalbėjo Wellesley kolegijos profesorius, meno ir kultūros kritikas dr. Stasys Goštautas tema „Mykolas Konstantinas Čiurlionis — tapytojas“, peržvelgė M.K. Čiurlonio tapybos darbus, supažindino klausytojus su dailininko paveikslais. Baigdamas savo pranešimą, prelegentas parodė ir keletą skaidrinių. Plačiuose rūmų koridoriuose buvo iškabinta daug M.K. Čiurlonio paveikslų reprodukcijų. Lankytojai būriais eidami domėjosi.

Antrojoje dalyje, kalbėjo Hartfordo universiteto Hartt kolegijos profesorius ir Hartt Simfonijos dirigentas Vytautas Marijošius tema „Mykolas Konstantinas Čiurlionis — kompozitorius“, sklandžiai aptardamas M.K. Čiurlonio muzikinius veikalus.

Po prof. V. Marijošiaus pianistė Aldona Kepalaitė įspūdingai paskambino M.K. Čiurlonio 10 preliudų. Ir Hartford universiteto Hartt kolegijos styginis

kvartetas pagrojo M.K. Čiurlonio styginį kvartetą.

Visus dalykus susirinkusieji išklaušė su dideliu dėmesiu.

Tame minėjime buvo paprastas žiūrovas, atvykęs iš kitos lietuvių kolonijos. Ne pirmą kartą panašiomis progomis lankiausi Hartforde. Ir vis išsinešiau įspūdį, kad Hartfordo lietuviai gyvai darbuojasi savo tėvynės labui. Šis minėjimas, akademijs-koncertas, suruoštas visos apygardos, — didelis įspūdingas.

Connecticut LB apygardos valdybą sudaro Gintas Zemaitaitis — pirm., Albina Lipienė — vicepirm., Marija Petrauskienė — sekr., Zita Dapkienė — ižd., dr. Henrikas Lukoševičius ir Juozas Balčiūnas — politiniams reikalams, Zigmas Strazdas — kultūriniam reikalams, Vita Šliogerytė — jaunimo reikalams.

Minėtina ir to minėjimo programa: ji 12 puslapių knygelė su pieštu M.K. Čiurlonio atvaizdu viršelyje, tos dienos iškilms pavadinimu, vietos ir laiko nurodymu. Kitoje pusėje ir dar toliau eina trumpas M.K. Čiurlonio gyvenimo, studijų ir darbo aptarimas lietuvių ir anglų kalbomis. Po to pristatomas prof. Vytautas Marijošius, Viduriniųose dviejuose puslapiuose akademijs - koncerto programa. Kituose puslapiuose — apie pianistę Aldoną Kepalaitę ir dr. Stasį Goštautą. Apie visus parašyta lietuvių ir anglų kalbomis.

Priešpaskutiniame puslapyje — ALB Conn. apygardos valdybos nariai, aštuonių apygardos apylinkių pirmininkai ir asmenys, padėję minėjimą rengti: Viktoras Liaukus, Kristina Šekšnienė, Marta Strazdienė, Regi-

na Žiurienė, Vacys Nenortas.

Programa išleista dailiai, skoningai.

Pažymėtina, kad LB apygardos pirm. G. Zemaitaitis minėjimą atidarė dviem lakoniškais sakiniais. Kartais kur pasitaiko, kad atidaromasis žodis prilygsta kone ištisai paskaitai.

Per šį minėjimą buvo daug fotografuojama. Neatrodė, kad toks fotografavimas būtų pagidaujamas prelegentams, o ypač muzikinius dalykus atliekančioms. Teko girdėti, kad kai kurie menininkai, eidami į sceną, iš anksto apsispaugo nuo fotografavimą ar bent nurodo tam tikrą laiką.

Bendrai — šis minėjimas buvo aukšto lygio.

Svečias

Worcester, Mass.

ATVAŽIUOJA SIMAS KUDIRKA

Lapkričio 9 d., sekmadienį, Worcesterio LB apylinkės pavakviestas, atvažiuoja kovotojas dėl Lietuvos išlaisvinimo iš ko-

munistinės vergijos, buvęs Sibiro kankinys, Simas Kudirka.

Tą dieną 1 val. p. p. Maironio Parke įvyksta tradiciniai LB pietūs. Juose dalyvaus ir pagrindinė kalbą pasakys Simas Kudirka.

Meninę dalį atliks Worcesterio jaunimo tautinių šokių sambūris „Žaibas“, kurį sudaro trys grupės. Jos visos ir pasirodys. Sambūriui vadovauja I. Markevičiūtė ir N. Prankevičiūtė.

LB apylinkės valdyba kviečia visus Naujosios Anglijos Lietuvos dalyvauti Simo Kudirkos pagerbime.

Mėgstame gerbti ir dažnai gerbiame kuo nors truputį pasižymėjusius asmenis. Kokios pagarbos vertas Simas Kudirka? Jis išgarsino Lietuvos vardą pasauliui ir iškėlė mūsų tautos kancias. Jis raudonųjų barbarų teisiamas Vilniuje teismo salėje pasakė: „Prašau suteikti mano tėvynei Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę“.

Atsilankykime patys, kvieskime ir draugus, pažįstamus atsilankyti.

Bilietai jau platinami Gaunamie pas LB valdybos narius, tautinių šokių sambūrio „Žaibas“ tu.

PASILINKSMINIMĄ JAUNIMUI ruošia Nepaprastasis MIST orkestras, kurį čia matome prie policijos automobilio. Iš kairės į dešinę: Terry Solon, Vytas Mockaitis, Saulius Stankus (Mr. Mist), policininkas, Petras Aglinskis ir Perry Manago. Pasilinksminimas įvyks spalio 31 d., penktadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Gros MIST orkestras. Įėjimas 2 dol. asmeniui. Visi kviečiami. Nuotr. M. Bernotavičius (pr.)

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai	Kaina
ANOJ PUSEJ NEMUNELIO	Dainos 1 plokštelė įrašytos Lietuvoje	\$5.00
AURELIA	A. Jūratė Paukštelis (Stereo)	\$5.00
DAINOS	Aldona Stempuzienė (Mono)	7.00
DAINOS LIETUVIŲ IR KT. TAUTŲ KOMPOZIT.	Birutė Valterienė	6.00
DAINOS LIETUVIŲ	Salomėja Cerenė (Stereo)	\$5.00
GNA CAPKAUSKAS dainuoja	New Yorko Lietuvių vyrų choras „Perkinas“	4.00
LABĄ RYTA	Choro vadovas V. Strolia (Stereo)	6.00
LAUMĖS JUOSTA	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Izidorius Vasyliūnas, 2 pi.	\$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI	(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas) (Stereo)	5.00
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYCIOS VATKA	(Išleido Liet. Vytai)	4.50
NE PASVENTINIMO IŠKILMĖS	Philadelphijos Lietuvių choras „Viltis“ (Stereo)	5.00
OL TOLI TOLI	Modernis kūriniai, atliekami Tamoliūno orkestru	6.00
JOREIVIŲ KELIAI	ir solistų (S. Barcus)	5.00
RADIO VAKARIŠKININKES DAINUOJA	N. Ščiukaite	4.95
SVAJONIŲ ZEMĖ		\$6.00
SILUVOS MARIJOS KOPLYCIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI		5.00
ZIRGINELIAI		5.00
DAINOS	A. Trečiokas	5.00
GRISIM, GRISIM	Kvartetas Viltis (Stereo)	5.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Pianistė Julija Rajauskas (Stereo)	6.00
KETURI AUTORIAI: Poezija ir proza:		5.00
IV LITERATORIS VAKARAS	III-sis	6.00
LITERATORŲ VAKARAS	Skaito Jonas Aistis	\$5.00
SEK PASAKĄ	IV-sis	5.00
RINKINYS 18	Laima Raastenytė	\$6.00
RINKINYS 19	A. Šabanauškas	\$6.00
RINKINYS 25	D. Doliskis	\$5.00
	A. Dvariono muzika	\$6.00
	A. Šabanauškas dainuoja	\$6.00
	P. Dėdė-Grauzinis-Volteraitė	\$6.00
	Karo muz. orkestras ir kiti	\$6.00
	(Mono)	5.00
	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00
	Stasė Klimaitė	10.00
	Vyrų kvintetas „Baltija“	5.00
	Br. Jonušas, Maršai	\$6.00
		\$5.00
	atlieka Sv. Kazimiero parapijos choras	\$6.00
	Dirigavo Leonas Kaulinis (Stereo)	\$6.00
	Algerd Brazis ir Zibuklės (Stereo)	\$5.00
	New Yorko Vyrų oktetas (Stereo)	5.00
	L. Juodytė ir gitara (Hi-Fi)	5.00
	L. Juodytė dainavimas (Hi-Fi)	5.00
	Janina Nomeikaitė-Armonienė (Stereo)	5.00
	Vilniaus Tautinis choras ir solistai (Stereo)	\$5.00
	L. Stukas, Zibuklės kūtos ir parapijų ansambliai	
	(Stereo)	5.00
	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys	\$6.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksu mokesčius ir 25 centus persimtimui)

Užsakymus siųskite: **DRAUGAS**
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DETROIT ZINIOS

ANITOS PAKALNIŠKYTĖS KONCERTO BELAUKIANT

Detroito LB Žiburio lietuvištos mokyklos tėvų komitetas lapkričio 8 d. ruošia šiai lietuvištos mokyklos tėvų komiteto koncertą — balių, o centrinę vietą tame renginyje užims koncertas, kurį atliks jauna, talentinga dainininkė Anita Pakalniškytė.

Anita savo dainavimo kelią pradėjo dar vaikystėje, o būdama 8 metų laimėjo pirmą vietą ir pirmą aukso medalį Hamiltono karališkosios konservatorijos, savo klasėje, varžybose. Pralaužus pirmuosius laurus, medaliai tiesiog „pabiro“. Mes tik galime džiaugtis ir didžiulius Anitos atsiminimus, nes iki šiol įvairiose varžybose laimėjo 252 medalius, 42 trofėjus, 43 stipendijas ir viena, vadinama, „Rose Bowl“. Be to, yra dalyvavusi 38 koncertuose.

Žiūrint į tuos Anitos laimėjimus bei atsiminimus, reikia atkreipti dėmesį, kad ji dar jauna, jog dar tebelanko gimnazija, yra paskutinės 13 klasės mokinė. Be to, konservatorijoje, kuri yra universiteto padalinys, studijuoja muziką ir dainavimą. Visur pasižymi mokytojų gabumais.

Nestebėtina, kad šią jauną dainininkę lietuvių visuomenė jau gerai pažįsta iš spaudos, o kurie girdėjo jos dainavimą — labai palankiai vertina.

Negalima nepasidžiaugti, kad Anita dainuodama šio kontinento publikai, nenutolsta nuo lietuvių ir mielai koncertuoja mūsų renginiuose. Nenuostabu, kad Detroito, apylinkės lietuvių turės progos išgirsti šią jauną dainininkę.

Pramogų turime daug, o kas svarbiausia, nemažai ir abejotinos vertės. Todėl reiktų įvertinti Žiburio mokyklos tėvų komiteto pastangas ir išgirsti ją kvietimą, kad tą vakarą paliktume savo namus ir pamirštume kelius valandoms savo kasdieninio rūpesčių, dalyvaudami mokyklos naujai ruošiamame renginyje.

Po koncerto vyks vaišės, svečius linksmins ir šokių groso Rimo Kaspuko orkestras. Pradžia 7 val.

(sln)

DETROITE ISTEIGTAS LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS SKYRIUS

Spalio 10 d., Detroito Kultūriname centre įvyko steigiamasis Lietuvos Dukterų draugijos skyriaus susirinkimas.

Susirinkimą atidarė ir pravedė Jūratė Pečiūrienė, pristatydama svečius iš Chicago kun. dr. F. Gurecką ir draugijos centro valdybos pirm. Emiliją Kilienę.

Kun. dr. F. Gureckas, šios draugijos įsteigėjas, apibūdino draugijos tikslus, kurių svarbiausias yra pagelbėti nelaimėn patekusiems. Draugijos pagrindinė veikla yra tarpusavio šalpa, lankymas ligonių, senelių, ir kitų nelaimingųjų.

Centro valdybos pirm. Emilija Kilienė pasveikino susirinkusias būsimas Detroito skyriaus narys ir pasidalino savo sėkmingos veiklos Chicagoje patirtimi. Chicago skyrius turi apie 600 narių ir yra daug kam moraliai ir materialiai padėjęs.

Steigiamajame Detroito skyriaus susirinkime dalyvavo ir įsirašė į draugiją septyniolika narių.

Dar septynios, negalėjusios tą vakarą dalyvauti, pasižadėjo būti narėmis. Susirinkime dalyvausios susimokėjo nario mokesį ir kiekviena gavo po gražų draugijos ženkluką.

Tą patį vakarą buvo išrinkta skyriaus valdyba ir pasiskirstyta pareigos: pirm. Dana Arlauskienė, vicepirm. Laima Zemaitienė, išd. Angelė Zablockienė, sekr. Jadvyga Dunčienė, narės: Jūratė Pečiūrienė ir Erna Zalkauskienė. J.D.

JADVYGOS IR PETRO PUTRIŲ ĮKURTUVĖS

Įkurtuvės visada yra linksma šeimos šventė. Tačiau Putrių įkurtuvės buvo ypatingos tuo, kad jie atsišalė į naują ir pačių statytą namą. Petras Putrius jau seniai patarnauja kitiems tai namą nudažydamas, tai garažą ar verandą pristatydamas, tai rūši puikiai įrengdamas. Bet nedaug jo kaimynų žinojo, kad jis užmiejęs, kur daug erdvės ir gryno oro, statosi pagal savo planą ir savo rankomis namą. Tik spalio 18 d., kai atvyko į įkurtuvės, pamatė, ką Petras Putrius moka ir sugeba. Namą išvaizda puiki, iš planavimas originalus, išdekoruotas skoningai.

Putrių pasveikinti ir kartu pasidžiaugti susirinko giminės, bičiuliai ir kaimynai, iš viso 56 asmenys. Dievo Apvaizdos parapijos klebonas Viktoras Kriščiūnėvičius pašventino namą ir palinkėjo, kad jo gyventojai visada laimintų Dievo visą galintį ranka. Susėdus prie vaišių stalo, buvo sakomos sveikinimo kalbos, nuosirdūs linkėjimai, dainuojamos dainos. Pagerbta vardadienio proga ir Jadvyga Putrienė. Paprašytas Petras Putrius papasakojo, kaip jis statė tą savo namą. Iš jo kalbos sužinojome, kad buvo daug kliūčių ir sunkumų, kuriuos pasiryžėlis privalo nugaleti. Nugalejo juos ir Petras.

Įkurtuvės surengė ir vaišės pa rūpinu Kazė Balukienė, Stasė Ratnikienė ir Lišauskienė su būriu talkininkių. Ačiū joms visoms. M. Stonys

Sol. Anita Pakalniškytė

RUDENS BALIUS

Tradicinis rudens balius suuostas Lietuvos namų d-jos ir Dariaus — Girėno klubo spalio 25 d. savuose namuose entuziastiškai, gražiai ir linksmai praėjo.

L.N.D.-jos pirm. Antanas Norus savo tartame žodyje taip išsireiškė: — visai žmonės šneka ir baimė skleidžia apie šiuos lietuvių namus. Ir mes buvome pesimistai šį vakarą — balių rengdami. Jūsų gausus atsilankymas mūsų neapvylė. Taip, kaip ir visur kitur ir mūsų namas buvo užužges krizė, bet mes tą krizę nugalėjome ir mūsų padėtis kaskart gerėja ir reikia tikėtis, kad su laiku ji bus visai gera. — Tarežodį, pakvietė meninės programos atlikėjas.

Solistė Danutė Petronienė padainavo: Rudens lapai, Grižk į Sorento, Serenada ir Un bel di vedremo iš Madame Butterfly. Jos kiekviena daina buvo palydėta ilgais plojimais. Svečiams prašant, dar padainavo priedo: Lauksiu aš tavęs ateinant. Jai

a ompanavo Elena Mykolaitienė.

Aktorius Algis Pesys perteikė A. Gustaičio eilėraštį „Mados“.

Dariaus ir Girėno klubo pirm. Edvardas Milkauskas padėjo už atliktą programą ir sol. Danutė Petronienė įteikė raudonų rožių puokštę.

Po programos vyko vaišės ir šokiai, grojant P. Padalskio orkestrui. Turint galvoje dvi organizacijas atsilankiusių skaičius galėjo būti didesnis. Vyrų buvo daug daugiau negu moterų. Visiems į akis krito skoningas ir gražus salės ir scenos papuošimas.

A.G.

SAS SUVAŽIAVIMAS

Studentų Ateitininkų sąjungos suvažiavimas įvyks Detroito lapkričio 1—2 d.

Šeštadienio programa vyks „University of Detroit“, 4001 W. McNichols ir rytus nuo Livernois, „Commerce and Finance“ pastate, 205 ir 214 kambariuose. Nuo 9 iki 10 val. ryto bus registracija. Registracijos mokeskis tik 4 dol. 10 val. prasidės kuopų pranešimai, darbo posėdžiai, naujos centro valdybos rinkimai ir bus tęsiamos diskusijos iš jubiliejinės stovyklos atminimo tema. 12 val. bus laikosoms šv. Mišios, o 1 val. bus pietūs. Nuo 2 iki 5:30 val. tęsis minėtos programos dalys.

Sekmadienį, suvažiavimo nariai dalyvaus organizuotai šv. Mišiose, 10:30 val., Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Po mūsų įvykių suvažiavimo užbaigimas Kultūros centro klasėje.

G. Damušytė

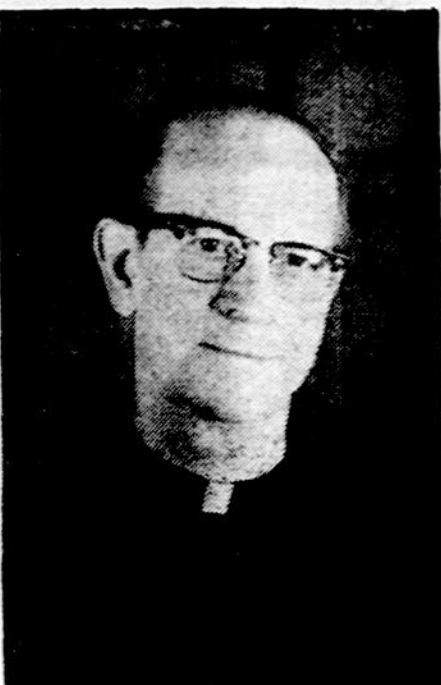
TRUMPAI

— Čiurlionio minėjimo komitetas spalio 26 d. posėdžiavo šv. Antano parapijos patalpose ir aptarė minėjimo detales. Minėjimas, kaip jau buvo skelbta, įvyks gruodžio 7 d. ir prasidės pamaldomis visose trijose lietuvių bažnyčiose. Akademija 3 val. Mercy kolegijos McAuley auditorijoje (ten kur anksčiau vykdavo Vasario 16-tosios minėjimai). Pagrindinė kalbėtoja Bowlingo universiteto (Ohio) profesorė dr. Liuda Laurinavičiūtė-Alsienė. Meninėje dalyje pianistas Vytautas Smetona atliks Čiurlionio ir kitų žymių kompozitorių kūrinius. Įėjimas į minėjimą 3 dol., studentams 2 dol., moksleiviai bus įleidžiami be mokesčio. Yra daromi žygiai kad radio stotis WJR per Carl Haas programas supažindintų su Čiurlioniu ir jo kompozicijomis. Vacys Urbonas tokias pat pastangas deda radio stotyje WSR.

— Šilainės šokėjų tėvų susirinkimas įvyko spalio 26 d. Kultūros centre. Buvo apspartyti šios tautinių šokių grupės reikalai ir išrinktas tėvų komitetas. Po vadovės Galinos Gobienės pranešimo ir paaiškinimų, jog šilainės kasoje pinigų kaip ir nėra, šilainiečių tėvai patys nutarė apsidėti save mokesčiais, kad šilainė galėtų geriau šokti. Šių 1975 metų mokesčių buvo nustatytas 25 dol., kuriuos dauguma tėvų pat ir sumokėjo, kiti pažadėjo per savo vaikus sekančioje repetitijoje įteikti. Į šilainės tėvų komitetą išrinkti 6 tėvai, kurie čia pat pasiskirstė pareigomis: pirm. Jonas Urbonas, vicepirm. Jurgis Idzėlis, išdėminkas Leonas Matvekas, parengimų vadovė Erna Zalkauskienė, jos padėjėjos Stasė Ratnikienė ir Elena Alkienė.

— Detroito skautų sukaiktis Gabijos ir Baltijos skautų tūntai savo veiklos 25 metų sukaiktį minės lapkričio 22—23 d. Kultūros centre. Minėjimo programoje numatyta: paroda, linksma vakaris ir iškilminga sueiga, kurioje dalyvaus skautijos vyresnieji vadovai. Gabijos ir Baltijos tūntų tūntininkai ir vadovybė kviečia apylinkės visuomenę dalyvauti ir su skautais paminėti jų veiklos sielą.

— Dainų repetitija skautams įvyks lapkričio 2 d. Kultūros centre po pamaldų. Repetitijoje privalo dalyvauti visi skautai ir visos

Kun. Eugene Lefebvre, C. S. R., šv. Onos de Beaupre šventovės, Quebec, Kanadoje, piligrimų vadovas, šį šeštadienį (Visų šventų dieną), lapkričio 1 d., atveža šv. Onos relikviją ir laikys šv. Mišias bei praves specialias maldas Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje 5 val. p. p.

skautės, nes reikia pasiruošti sukaiktis minėjimui.

— Leonas Matvekas, dabar yra Dievo Apvaizdos parapijos tarybos administracinio komiteto pirmininkas, todėl jį reikia kreiptis Kultūros centro saliu nuomos ir visos administraciniais reikalais tel. 477—8765.

— Kultūros centro aplinkoje lapkričio 1 d. (šeštadienį) talkos būdu bus dedama žolė — valėna. Talkininkai renkasi 9 val. ryto

— Kazys Kizlauskas apsiėmė Dievo Apvaizdos bažnyčioje įvesti garsikalbių sistemą, tam nemokamai paaukodamas nemažai savo poilsio valandų.

— Mykolas Abarius ir Juozas Matekūnas Kultūros centre be atlyginimo atlieka įvairius vidaus darbus.

— Algis Rugienius vadovauja parapijos ir kultūros centro aplinkos priežiūros ir gražinimo darbams.

— Pas Dalių Gilvydienę tel. 626—6639 reikia užsakyti statulų ir Žiburio lietuvištos mokyklos balių, kuris įvyks Kultūros centre lapkričio 8 d.

— Juozas Jasūnas, detroitiečiams žinomas kaip tautodailės — juostelių, kilimėlių ir pan. auđėjas, turi ir kitą palinkimą — auginti geles. Neseniai jis suruošė šv. Antano parapijoje savo augintų jurginų žiedų parodą ir lankytojus stebino žiedų spalvingumu.

— Balfo aukų rinkėjams. Spalis praėjo ir tuo baigiasi Balfo rinkliava. Aukų rinkėjai prašomi aukų lapus, kiek galima greičiau, grąžinti rinkliavos vadovė E. Paurazienė, kad rinkliavos rezultatus būtų galima suvesti iki Balfo seimo, kuris įvyks lapkričio 8 d. Chicagoje.

— Tradicinis vakarą su vaidinimu ir šokiais ruošia šv. Jurgio jūru šaulių kuopa lapkričio 8 d. 7 val. Lietuvių namuose. Dviejų veiksmų komedija „Generacijos medis“ suvaidins Toronto šaulių vaidintojų grupė „Aitvaras“.

— Šokiai jaunimui. Dievo Apvaizdos parapijos jaunimo komitetas lapkričio 1 d., ateinantį šeštadienį, ruošia šokius jaunimui Kultūros centre. Pradžia 7 val.

— Tradicinius pietūs lapkričio 2 d. ruošia Windsoro lietuvių

Washington, D. C.

LB VADOVO PRISTATYMAS VISUOMENEI

LB Woodhaveno apylinkės valdyba spalio 12 d. Kultūros židinyje pravedė savo ketvirtąjį renginį — Stasio Barzduko knygos „Lietuvis savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje“ sutiktuves. Knygai pristatyti buvo pakuviesta Birutė Lukoševičienė, jau ne pirmą kartą aktyviai talkininkaujanti LB renginiams. Savo kalboje ji pažymėjo, kad lietuviškos knygos pasirodymas visuomenės žiniugus ir sveikintinas įvykis. Tačiau šioji yra šiek tiek kitokia knyga, negu mes esame įpratę matyti. O būtent: tai yra vadovas, pirmoje eilėje skiriamas jaunimui, ieškančiam žinių apie Lietuvą ir lietuvius. Knyga yra nedidelė, o tačiau talpanti pagrimines žinias apie lietuvių istoriją, visuomeninę bei politinę plotmę. Labai sveikintinas reiškinys yra knygos gale patalpintas visuomeninių terminų žodynelis. Visos sąvokos yra išaiškintos grynai lietuviškai, nesikviečiant ir pagalbą anglų kalbos. Ši faktas reikia ypatingai pabrėžti, nes kai kuriuose lietuviškos mokyklų skyriuose lietuviški žodžiai jau būna aiškinami anglų kalba, kas, be abejo, palapinsniui šiaurina vaikų lietuviškąjį žodyną. Didžiausias reikšmės ši knyga turės lietuviškoms šeštadieninėms mokykloms, bet kartu bus ir parankus informacinis šaltinis greitai surasti pagrimdams faktams. Buvo pasiūlyta knyga, kiek papildžius, išleisti ir anglų kalba.

B. Lukoševičienės pristatymui talkino Danutė Norvilaitė, ištraukomis iš knygos paliustruodama kalbėtojos mintis. Taip pat, per garsinę juostelę, buvo perduotas paties autoriaus Stasio Barzduko žodis.

Programą dainomis ir deklamacija atliko New Yorko pauskitytės Ramunė Adams, Monika Vygantaitė, Gailė Katinaitė, Aukšė, Nina ir Laima Jankauskaitės, Nijolė Fairbanks ir Ramunė Jasaitytė, vadovaujamos Rasos Bobelytės.

Po programos buvo galima iš arčiau susipažinti su knyga bei ją įsigyti. Tarp kitko, šis vadovas buvo įteiktas kiekvienam šių metų Woodhaveno apylinkės lietuvištos mokyklos abiturientui, kartu su LB nario knygele.

Vakaro pabaigoje vyko vaišės, paruoštos E. Mickilūnienės, ir pasilinksminimas.

(sln)

Daytona Beach, Fla.

SAUNIOS VESTUVĖS

1975 m. spalio 25 d. Sacred Heart bažnyčioje, New Smyrna

šv. Kazimiero parapija savo parapijoje. Pradžia tuoj po 11 val. mišių ir laikrodžius atsukus, Detroito ir Windsoro laikas lieka toks pat.

(sln)

Lietuviškų Melodijų Radijo valandos vedėjas visuomenininkas Rapolas Valatka draug su žmona Onute linksmas pirmomis poilsio dienomis — pen-sijoje ir toliau pasiūkia patarnauti radijo bangomis lietuviškai visuomeni.

Nuotr. K. Sragausko

MŪSŲ KOLONIJOS

Philadelphia, Pa.

MENO PARODA

Šį rudenį Philadelphiaje buvo ypatingai gausu įvairių parangimų ir pramogų. Kalendorius užpildytas beveik iki pat kalėdų. Tačiau tarp šių visų įvykių bus tik viena meno paroda, kurią rengia Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas. Lapkričio 2 d., sekmadienį, Philadelphiaje apylinkių lietuvių turės retą progą pamatyti net keturių menininkų darbus.

Petras Vaškys, nors ir filadelfietis, dažniau matomas kitur, nei savame mieste. Jo keramikos darbai puošia daugelio lietuvių ir amerikiečių namus. Parodomis kviečiamas ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių visoje Amerikoje.

Marijos Žukauskienės tapybos darbai taip pat jau labai senai matyti Philadelphiaje. Bus įdomu pamatyti ir įsigyti jos naujausius kūrinius. New Yorko ji ne tik yra pasizymėjusi savais darbais, bet yra nepamainoma talkininkė įvairiose lietuviško gyvenimo srityse.

Mindaugas Jankauskas, palyginus, neseniai buvo Philadelphiaje. Tada jo paroda turėjo didelį pasisekimą. Jo medžio ir akrilio skulptūros ypatingai įdomios ir savitiškos. Jis taip pat atvyksta iš New Yorko.

Teofilus Petrakis atvažiuoja iš Elizabeth, N. J., su pastelėmis ir tempera paveiksais. Jo darbus matysime Philadelphiaje pirmą kartą.

Paroda vyks šv. Andriejaus parapijos salėje tuoj po lietuviškų mišių. Atidarymas apie 12 val. Lankymas iki 3 val.

Philadelphiaje ir pietinėse New Jersey apylinkių visuomenė yra nuosirdžiai kviečiama parodą pamatyti ir įsigyti besilankančių menininkų kūrinius. Neužliko krautuvės pradės reklamuoti kalėdines dovanas. Kodėl nepasinaudoti proga į savo kalėdinių dovanų sąrašą įtraukti lietuvių menininkų kūrinius?

IVAIRIOS MOKYKLOS ŽINIOS

Vinco Krėvės mokyklos tėvų komitetas šiais metais sudaro: Jonas Vygelis — pirm., Leonora Belton — sekr., Danutė Jo-

vančiūnė — II žd., ir Algis Dantė — narys.

Čiabrė Šaipinė, kuri buvo lietuvių mokytoja, pabrėžia, kad lietuvių mokytojų tiki židininkais, patirtis buvo sužeista automobilio reikmėje ir iš tų pareigų turėjo atsisakyti.

Nuo lapkričio 1 d. mokytojų darbo šventė 2 nurodo, kad Alis Surdžinskis d'lyje lietuvių mokytojų. Prieš p. surdžinskis mokytojų buvo pirmoji V. Krėvės Auštesnės mokyklos laldio. Dabar Alis studijuoja pedagogiką ir ruošiasi mokytojos profesijai. Nijolė Botyrienė dirba su angliškai kalbančiais darželio vaikais. Ji su vyru ir šima atsikraustė iš Clevelando, kur yra dirbusi šeštadieninėje mokykloje.

Milda Melnikaitė - Wallace, kuri nuo pradžios mokslo metų dirbo su angliškai kalbančiais mokiniais, dėl asmeninių aplinkybių iš darbo mokykloje laikinai pasitraukia.

T. G.

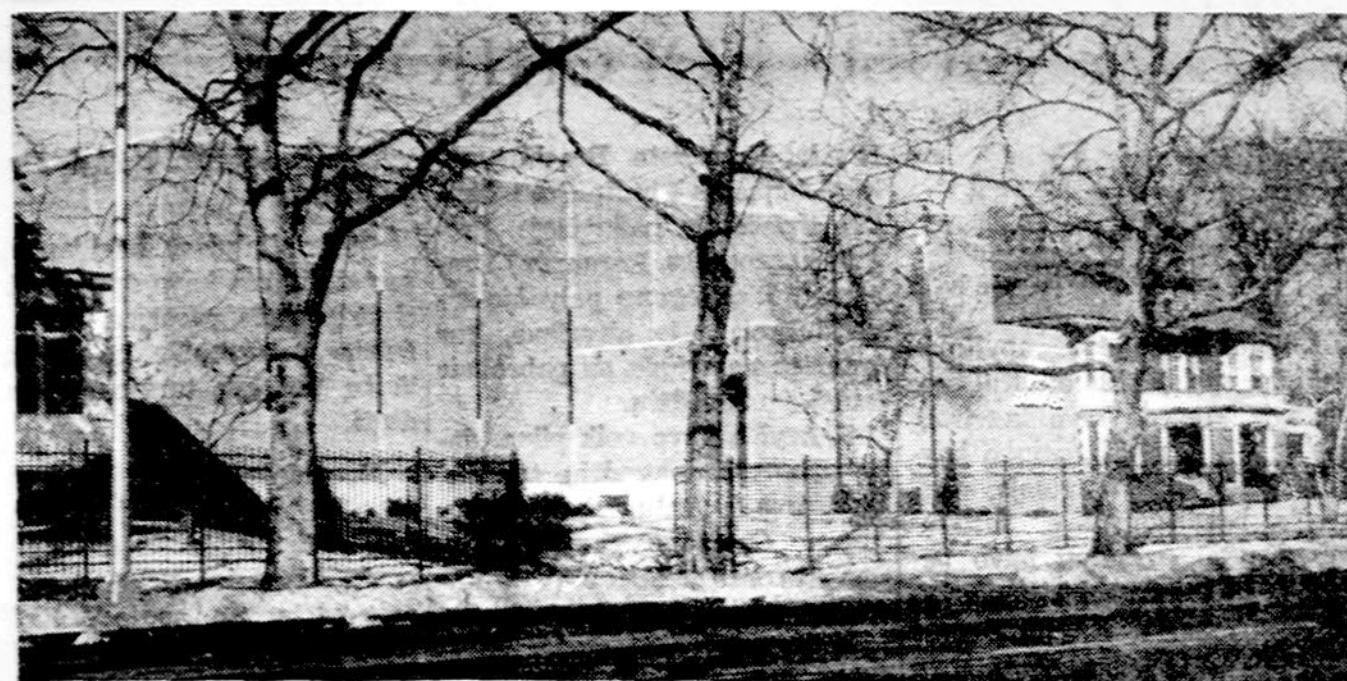
Visa patsai neuosui

Nekuklus anksčiau buvo žmonės. Romėnų poetas Horacius, dar tik pradėjęs rašyti trisdešimtąjį odą, jau išdžiai pareiškė: — „pa-stadiu paminkla“. Arba kiek triukšmo buvo kelta dėl tų septynių stebuklų? Iki mūsų dienų šaip taip užsiliko tik piramidės. O kas buvo garsieji septyni senovės išminčiai? Žodžiu, visi drauge paimti, vargu ar atstotų šių dienų stambesnę žmonės tieką ar prekybos bazės vedėją. Pavyzdžiui, kad ir tas Biasas iš Pijeno. Bėgdamas į kalnus slėptis nuo persų, jis pasakė: „Visa, kas mano, patsai ne šuosi!“ Rado kuo girtis — pilkas kaip tilykės! Mūsų dienų tūlas išminčius, bėgdamas nuo persų, šitaip negalėtų pasakyti, pakroves lengvąją mašiną ir tris sunkvežimius ir dar gavęs kokią nors priekabą, sušuktų: Visa, kas mano, patsai neuosui!“ jm

× Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti „Draugo“ administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankyti ir matysite, kad kainos yra prieinamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėliavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplankykite „Drauga“, 1545 W. 63rd St. Chicago, Ill. (60629)

PUTKI DOVANA AVENCŲ IR KITOMIS PROGOM
SV RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO
ANTRALAI
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius
Naujausis Testamentas yra praktiška formata įraštas kietame virš-dale. Vertimas padarytas gražiai lietuvių kalba. Mecenato 1800 laisdo oarduodama orielnamas kalna
Gaujamu „DRAUGO“ knygyn
Kaina — \$5.00
Išlinoč gyvenimui pramoni pridėti 50 centų mokesčiams ir pr-muntimui (kitur gyvenantiems pridėti 25 centus)
Gera proga vidome įsigyti Naująjį Testamentą šlykšt užsakymu
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

New Yorko Lietuvių kultūros židinys, kuriame ateinančių sezoną vyks daugybė svarbių rengimų

PARENGIMAI CHICAGOJ

1975 METAI

Spalio 31 d. — MIST orkestru ruošiamas šokių vakaras Jaunimo centre.

Lapk. 1-2 d. — Akademinio skautų sąjūdžio metinė šventė Jaunimo centre.

Lapk. 2 d. — Vokalinės ir žodžio išraiškos popietė, dalyvaujant L. Stepaitei, St. Pilkaui ir A. Jurgučiai, Jaunimo centre.

— Marijonų bendradarbių Chicago apskrities žaidimų popietė vienuolyno svetainėje.
— Žemaičių kultūros klubo pobūvis "Gintaro" svetainėje, 2548 W. 69th St.

Lapk. 8 d. — Liet. tautinių šokių "Sukurio" grupės balius Union Hall, Willow Springs, Ill.
— LB Melrose Parko apylinkės ir lit. mokyklos tėvų komiteto ruošiamas balius Eagles salėje, Melrose Park, Ill.

— Balso XVIII seimas Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton Parko salėje.

— K. Donelaičio mokyklų vakaras Jaunimo centre.
— Tauragės klubo tradicinis metinis banketas B. Pakšto svetainėje.

— Zarasiškių klubo vakaras Vyčių salėje.

Lapk. 9 d. — "Eglutės" suaktyvinis vaidinimas vaikams Jaunimo centre.

— L.D.K. Birutės draugijos auksinio jubilėjaus minėjimas ir banketas Liet. taut. namuose.

Lapk. 15 d. — Margučio banketas Jaunimo centre.
— SLA metinis banketas Personality Lodge salėje, Archer Ave.

Lapk. 16 d. — Vysk. M. Valančiaus šimtmečio mirimo suaktyvinis minėjimas Jaunimo centre, ruošiamas Lituanistikos instituto ir Akad. skautų sąjūdžio Chicago skyriaus.
— Povilo Mieliūlio kūrybos rečitalis, ruošiamas "Trimito", Jaunimo centre.

Lapk. 21-30 d. — Lietuvių fotografų foto darbų paroda Jaunimo centre.

Lapk. 22 d. — Lietuvių operos tradicinis balius Liet. taut. namuose.

— Amerikos liet. tarybos suvažiavimas ir banketas (vakare) Pick-Congress viešbutyje.
— Marquette Parko lit. mo-

kyklos rudens balius Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

Lapk. 23 d. — Jaunimo centro "Audros" choro koncertas Jaunimo centro salėje.

Lapk. 29 d. — Lietuvių televizijos balius Jaunimo centre.

— Hamiltono mergaičių "Aido" choro koncertas, ruošiamas Liet. katalikų Rel. šalpos rėmėjų Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Lapk. 29-30 d. — Liet. kat. Religinės šalpos rėmėjų visuotinis suvažiavimas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Lapk. 30 d. — akademija a. a. prof. J. Brazaičiui paminėti Jaunimo centre.

Grudžio 5-13 d. — Dail. Inos Nenortienės dailės darbų paroda Čiurlionio galerijoje, ruošiamas Liet. skautų seserijos.

Grudžio 6 d. — "Pirmyn" choro metinė vakarienė Vyčių salėje.
— Elenai Juciūtei Kipro Bėlinio premijos įteikimas Jaunimo centre.

Grudžio 14 d. — Tradicinės vilniečių kūčios Jaunimo centre.

1976 METAI

Sausio 17 d. — Moksleivių ateitininkų Kun. Alf. Lipniūno kuopos rengiamas vakaras Jaunimo centre.

Sausio 18 d. — Lietuvių Fondo koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Sausio 24 d. — Liet. žurnalistų sąjungos balius Martinių restorano salėje.

Sausio 31 d. — "Grandies" tradicinis vakaras Jaunimo centre.

Vasario 8 d. — Altos Cicero sk. ruošiamas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Šv. Antano par. salėje.

Vasario 21 d. — Užgavėnių karnavalas Jaunimo centre, ruošiamas daugelio organizacijų.

Vasario 22 d. — "Laiskų lietuviams" konkurso premijų įteikimas ir koncertas Jaunimo centre.

Kovo 13 ir 14 d. — "Pirmyn" choro statoma operetė "Grafas Liuksemburgas" Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Kovo 27 d. — "Grandinės" koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje, PLJK Ryšių cen-

Mūsų kolonijos

Cape Cod, Mass.

IS CAPE COD KULTŪRINĖS VIETOVĖS

Šiuo metu maudymasis šiltam vandenyje ir šildymasis karštoje saulėje yra užsibaigęs, bet pats kurortinis gyvenimas vyksta ir toliau, ir tai, galima sakyti, tęsiasi ištisus metus. Čia suvažiuoja įvairios ekskursijos, daromi susirinkimai, rengiamos parodos ir t. t. Kartais tenka girdėti, kad atvykę iš tolimesnių apylinkių turi sunkumų dėl nakvynių, nors motelių, atrodo, yra pakankamai daug. O pačių gyventojų žodžiais tariant, taip nepastebimai greitai laikas praėina ir vėl prasideda vasaros atostogų laikotarpis.

Ši kurortinė vietovė yra pasidariusi viena iš žymesniųjų, tai nėra tušti žodžiai, bet yra tikrovė, kurią patvirtina tos srities žinovai, o taip pat medicinos daktarai. New York'e gyvenančio dr. Šnieškaus, kuris su savo šeima ir artimaisiais kiekvieną vasarą praleidžia atostogas, nuomone, Cape Cod kaip kurortas yra vertas didelio dėmesio, ypač suaugusio amžiaus ir šiaip poilsio reikalingiems asmenims.

Šiais metais Vakarų Vokietijos buvo apsilankiusių keliautojų, kurie, pabuvę kelerą savaitę laiko Cape Cod, buvo labai sužavėti šia vietove. Pirmiau sia, vietovė randasi pusiasalyje, iš visų pusių apsupta vandenyno. Dėl nebuvo kokių jonių, fabrikų, oras ir vanduo nėra užteršti. Toliau vandens temperatūra čia yra 6-7 laipsniais šiltesnė, kaip paprastai, nes čia praeina Golfstroto srovė.

Cape Cod visokie kulinėjimosi rūpesčiai nėra per daug aktualūs, nes čia praleidus vasaros atostogas nėra reikalo skubiai ieškoti vietos, kur apsigyventi.

Kovo 28 d. — "Draugo" romano konkurso vakaras — koncertas Jaunimo centro salėje.

Balandžio 2-4 d. — "Draugo" ruošiamas Lietuvių išeivių paroda Jaunimo centro salėje.

Bal. 4 d. — Tėvų marijonų rėmėjų seimas vienuolyno prie "Draugo".

mos metu. Čia žiemos laikotarpis nėra per daug nepakenčiamas, o ir sniego pasirodymas nėra dažnas. Esant palankioms sąlygoms, pradėjo vis daugiau lankyti lietuviai. Pirmą suvažiuodavo tik praleisti vasaros atostogas ir pailsėti, o dabar jau atvyksta nuolatiniams apsigyvenimui. Paskutiniu metu yra prisikačiuojama jau apie 50 lietuvių naujakurių, apsigyvenusių nuosavose gražuose namuose. Daugiausia apsigyvena Hyannis, Centerville ir Osterville apylinkėse, tai yra visai arti vandens. Iš nuolatinių gyventojų ne mažiau 93,9 proc. žuvaltauji, kurie nuobodumu skustis neialii. Jaunimui čia taip pat netrūksta pramogų ir pasilinksminimų. Kad kurortinis gyvenimas nėra apmirus, rodo statistiniai duomenys, pavyzdžiui vietos įstaigų žiniomis šiais metais nuo sausio 1 d. Cape Cod jau yra applanke įvairių keliautojų nemažiau 3,173,000 ir manoma, kad iki metų pabaigos skaičius pakils iki 5 milijonų.

Pirmieji Cape Cod apsigyveno, berods, p. Norvaišienė, vėliau Šlepavičiai, Pakščiai, Jansonai, Kapočius ir kt. Patys būdami pajėgūs, tuojau sugalvojo ir atidarė savo privačias užbeigas savo artimiesiems, atvykstantiems praleisti vasaros atostogas. Patokdami gerą maistą ir pasižymėdami rūpestingumu, labai greitai pagarsėjo, kad, be lietuvių, pradėjo domėtis ir kitų tautybių gyventojai. Siek tiek vėliau lietuviškų šeimų pradėjo įsikurti ir daugiau nuolatiniams apsigyvenimui, tai Mineikai, Belūnai, Mekai, Kontrimai, Mikutavičiai, Dauniai, Mendėkiai, Strazdai (Mendėkienė ir Strazdas neseniai atsiskyrė su šiuo pasauliu), dail. Vizgirda, Krauskai ir daug kitų. Kiti perka sklypus ir statyvis namus.

Nors skaičiumi ir nėra gausi visuomenė, bet lietuviškoje veikloje yra gana aktyvi. Šiuo metu čia susikūrusi Lietuvių Bendruomenės apylinkė, kurios pirm. yra M. Belūnas, vicepirm. J. Mikalauskas, sek. E. Jansonas, ižd. E. Mineikienė. Cape Cod rengiami minėjimai, parodos ir kt. Pažymėtina, kad čia yra stengiamasi į tokius lietuviškus subuvimus pritraukti daugiau amerikiečių visuomenės.

Kiek liečia rengiamas parodas, tenka pasakyti, kad nuolatinai priklauso Cape Cod lietuviškos moterims, skiriančioms tam reikalui daug laiko ir energijos. Tai E. Mineikienė, I. Jansonienė ir J. Belūnienė. Jos savo evika tikrai užsipelno pagarbos ir lietuviško dėkingumo.

Saliotis

Tu negali eiti per pasaulį, neklisdamas. Žmogus, nedarantis jokių klaidų, nieko neveikia, ir tai yra jo didžiausia klaida.

— Dovanotam arkliui į dantis nežiūri. Liet. patarlė

SUBURBAN TUCKPOINTING
REMONTUOJAME MŪRĄ
NEMOKAMAI APSKAIČIUOJAME
Tel. — 776-0398 — 841-7579
HARRY ZILINSKI, savininkas

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeliamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Šio knygelėje galite sėkiai visas nekeliamas šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metn giesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MARIA NORKIENE
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Geros rūšies prekės, certifikatai
Automobilai, televizijos, kiti gaminiai
2608 W. 69th St., Chicago Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Planname ir vaizduojam
visų rūšių grindis
J. BURNYS — Tel. RE 7-516

NAMŲ APSILDYMAS
Taisan senus ir įdėn naujus pe
čius. Pigiai išvalau tapetų alvinius
ir medinius, dūmų dujų įdėn vanden
šilumą. Kreivė
A. BANY — 447-8806

M. A. SIMKUS
REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
1259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINTŲ ĮSKYTIMAI, pildomi
PILYTYBES PRAŠYMAI ir
kitoki blankai

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
VEDZINSKAS 1065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, Tel. 927-5980

HEATING CONTRACTOR
Jrengiu mieste ir užmiesty naujus
ir perstatau senus visų rūšių namų
apsildymui pečius, air conditioning
ir vandens boilerius Orbu greit ir
įtingai ir garantuotai
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave
Chicago, Ill. 60609
Tel. 71-7547

Įvairių prekių pasilinkimas, moto
kliai, baldytuvai, maistas, doleriniai
CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
4501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radial
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1186

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir ki
tus daiktus. Ir iš toli miesto leidi
mai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRILEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias,
virtuves ir naujas lubas įrengiu
kambarys rūsy. Dažau
Zignas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

A. VILIMAS

MOVING
Apdrausiu perkraustymą
įvairių statumų
522 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens si
dytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios
kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės.
Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išva
lomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.
SERAPINAS — 778-0208

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens si
dytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios
kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės.
Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išva
lomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.
SERAPINAS — 778-0208

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

BURBANK — 3 BDRM. BRICK
Raised Ranch. Full bmt. Area
in demand. Excellent schools are
available — Kindergarten through
High School.

BURBANK REALTY
5504 W. 79th St. — Tel. 636-3822

Beverly Shores apylinkė — 2 myl.
į pietus 79 akrų ūkis aukštoj vie
toj. 8 kamb. namas, tvartas ir apie
3 1/2 akro dydžio ežeras. — Tik
\$100,000 — įmokėti \$20,000 iki
\$29,000. Skola mokėt per 15 metų
už 8 1/2%. Skambinti nuo 9 val.
56th and Oakley Avenue. Call

DUBOIS REALTY
Tel. (219) 872-6467

Apyl. 68-os ir Pulaski.

Savininkas parduoda liuksusinį
12-os butų apartamentinį namą.
2 po 1 mieg. ir 10 po 2 mieg.
Skambinti 767-1953

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas —
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3 butai ir būsto patalpa 50 p
sklypas Brighton Pke Mūr namas
nebrangus Reikia skubiai parduoti
5 butai po 5 kamb. Mūrniai me
dini \$1100 pajamų į mėn. Prašo
\$50,000 Marquette Pke
10 butų mūrinių. Nauji įrengimai
Labai geros pajamos Savivaldo pa
skola. Labai geras namas. Reikia
skubiai parduoti

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI —
NUOMOSI
ĮVAIRŲS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
Lemonte, 135th & Archer Ave.
Tel. — 257-5861

Mums Gerai Karlu

1 1/2 aukšto, blizga, svarus, 20 metų
mūras. 7 kamb., 4 miegamieji, val
gomasis, užuolai medis, 2 vonios ir
įrengtas beismantas. 2 auto garažas,
grazi gatvė, Marquette Pke. \$38,000.
2 butų medinis, 2 auto garažas —
reikia specialisto rankų patalymui.
Marquette Parke. \$12,000.
Modernus 1 butų mūras, 2 auto
mūro garažas. Atskiri nauji šildymai
Centr. air conditioning. Art. Maria
High. \$45,000.
1 1/2 aukšto namas ir 2 auto gara
žas. Arti bažnyčios ir parko. \$18,000
1 1/2 aukšto 2-ju butų, 19 metų mū
ras. 2 auto garažas. Kambarys sau
sim beismantas su patogumais. Pušų
medžio porūšis. \$32,000.
2 butai — 19 metų mūras ir mūro
garažas. Nauji atskiri šildymai, air
conditioning, karpelai įrengtas beis
mentas. Per mėnesį gaminate vieną
butą. Arti parko \$15,700
8 butų mūras. Naujas gam šildy
mas. Nauja elektra. Alumin langai
\$15,000 pajamų metams. Arti mūsų
\$11,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-2200

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette parke pigiai išnuomoja
MARQUETTE PARKE pigiai išnuo
mojamas butas dviem vyresnio am
iaus asmenims.
Skambinti tel. 737-0922

ISNUOM. 5 KAMBARIŲ BUTAS
69-tos ir Washtenaw Ave. apylinkė
Skambinti — 779-2892

MODERN APARTMENT: 2 bed-

rooms, free cooking and heating
gas Adults only. No pets. Vicinity
56th and Oakley Ave.
WA 5-4184 or 922-6898

TAUTVILA

Juozo KRALIKAUŠKO
romanas

Tai yra knyga apie žmogų, kuris sa
vo tėvynėje yra laikomas priešu.

Aplankas Ados Korsakaitės Sutku
vienės. Kaina 4 dol.

Gaunama Drauge ir pas pla
tintojus.

Perskaite "Draugą", duokite
ji kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

ISNUOM. 2-ju kamb. apstatytas
butas 1-me aukšte. Brighton Parke.
Skambinti nuo 10 iki 3 v.
FR 6-7013

EXPER'D HOUSEKEEPER

To live in. Excellent conditions.
Apply to MR. WILLIAMS —

279 Oglesby Ave., Calumet City, Ill.
Tel. — 891-4923

Call 7 o'clock evenings

HOUSEKEEPER

LIVE-IN
FOR FRIENDLY FAMILY
IN LINCOLNWOOD

General housework. 6 days per week.
Must like children. Own room, T.V. and
bath. Must speak English. \$500 per
month plus four weeks paid vacation.

LA 5-7010

ASK FOR MR. BEE

VYRAI IR MOTERYS

HELP WANTED

WENDY'S OLD FASHIONED
HAMBURGERS
6 So. Clark & Cedar and Rush

Apply in person 11-6, 2nd floor
6 So. Clark, Chicago

HELP WANTED — VYRAI

MACHINIST

1st and 2nd shift
Electronic Firm requires Journeyman
Machinists with at least 5 years ex
perience. Excellent benefits. Contact:
Ken Underwood

634-0600

EDAX INTERNATIONAL

INC.
Prairie View, Illinois
An Equal Opportunity Employer

DEMESIO

AR REIKIA VIZITINIŲ

KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra
gražus paprotys. Biznieriui jas pla
čiai naudoja, bet tinka ir visų luo
my atstovams turėti gražias vizi
tines korteles.

Kreikites į "Draugo" administra
ciją visais panašiais reikais. Bū
site patenkinti kiekvieną kartą.

'LIETUVOS ATSIMINIMAI'

Radio Vaindas jau 30 metų tarnauja
New Jersey, New York, ir Connecti
cut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo
4 iki 5 val. p. p. 13 WEVD Stoties
New York (1350 kil., AM ir 97.9
meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausyti —
Lietuvių kultūrinį Vaindą angli
kalba. Iš Seton Hall Universiteto
radio stoties: (New Jersey WSOU
89.5 meg FM) Pirmadi. 7:30-8:30
v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Progra
ma Naujojo Anglijos iš stoties
WLYN 1360 banga veikia sekma
dienais nuo 1:00 iki 1:30 val. po
pietų — perduodama vėliausių pa
saulinių žinių santrauka ir kome
ntarai, muzika, dainos ir Magdūtas
pasaka. Šią programą veda Stepo
nas J. Minkas. Biznio reikalais
kreiptis į: Baltic Florists — gėlių
bei dovanų krautuve, 502 E. Broad
way, So. Boston, Mass. Telefonas
AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir
dienraštis Draugas.

TAUTVILA

Juozo KRALIKAUŠKO
romanas

Tai yra knyga apie žmogų, kuris sa
vo tėvynėje

A. A. PULK. ANDRIUS BUTKŪNAS

Spalio 11 d. St. Charles, Il., mirė pulk. Andrius Butkūnas. Jis buvo karys - kovotojas dėl Lietuvos laisvės, dviejų Vyčio kryžių ordeno kavalerius.

Vėlonis gimė 1890 m. Gražionių vsd., Radviliškio valsč., Šiaulių apskr. Mokėsi Liepojos gimnazijoje. 1911 m. pasakėtas į rusų kariuomenę. Tarnavo gvardijoje, gusarų pulke. 1914 m. prisidėjo pirmasis pasaulinis karas sukilusio jo planus, nes negalėjo pasitraukti iš rusų kariuomenės ir tęsti mokslą. Gvardija buvo pasiųsta į frontą. Dalyvavo kovose su vokiečiais Rytprūsioje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Kuomet 1915 m. rusų frontas su vokiečiais apsislojo prie šepupės, gvardija stovėjo Daugšų ir Igliaukos apylinkėse. 1915 m. vasarą pasitraukė į šiaurę ir vėliau apleido Lietuvą. Drauge su gvardija pasitraukė ir A. Butkūnas. 1916 m. pabaigoje stoji į karo mokyklą Žitomire, kurią baigė 1917 m. Tarnavo pėstininkuose. Karui rusų su vokiečiais pasibaigus, 1918 m. per Ukrainą grįžo į Lietuvą, apsigyveno Gražionyse.

1918 m. pabaigoje rusų bolševikams peržiantis į Lietuvą, išėjo partizanauti. Veikė drauge su Jonu Petručiu ir Martynu Jokobsonu. Nors partizanauti sekėsi, bet jėgos buvo mažos ir neturėjo ginklų, tad nusprendė pasitraukti į Kauną, stoti į Lietuvos kariuomenę ir tęsti kovą. Taip visi trys ir padarė. Juos pasėkė ir partizanai. Atvykę į Kauną, stoji į Lietuvos kariuomenę. 1919 m. kovo 24 d. vėlonis buvo paskirtas į 2 pėst. pulką, kuris tuo metu formavosi A. Panemunėje. Pulke jam buvo pavesta vadovauti 7 kuopai. Su šia kuopa Andrius Butkūnas (tuomet Butkevičius) gegužės 13 d. išvyko į frontą prie Ramygalos. Gegužės 18 d. Lietuvos kariuomenė, gen. S. Žukauskui vadovaujant, pradėjo didįjį bolševikų puolimą, kad išvystų juos iš Lietuvos teritorijos.

Andrius Butkūnas dalyvavo ir sėkmingai kariavo: gegužės 18-23 d. Panevėžį užimant, gegužės 27-31 d. kautynės prie Subačiaus ir Kupiškio, birželio mėn. pradžioje prie Obelių, Aleksandravėlės ir Suvieko. Frontas stabilizavosi, sustojo trumpam laikui. Puolimą sustabdė vyr. karo vadas, kad kariuomenė pailsėtų ir susitvarkytų. Gynimosi pozicija buvo parinkta ežerų linijoje. Saugojome ežerų tarpeklius. Mūsų jėgos buvo mažos, tad reikėjo pasinaudoti esančiais ežerais, kaip kliūtimis priešui mus apeiti.

Pailsėjus ir susitvarkius, rugpiūčio mėn. prasidėjo paskutinė operacija prieš bolševikus. Andriui Butkūnui buvo pavesta vadovauti 3-čiam batalionui ir užimti Raudinės dvaro aukštumas. Vykusiu manevru, supant Raudinės dvarą iš dešinės pusės, sutartinai veikiant su kpt. E. Noreika, rugpiūčio 26 d. pavarė Raudinės dvaras buvo užimtas. Tai turėjo strateginę reikšmę. Priešas pasitraukė visu frontu. Laimėjimas buvo didelis. Pamenu, kaip karininkai sveikino Andrių Butkūną su laimėjimu, o jis tuo laiku susikauptęs žūrėjo į žemėlapių ir planavimų tolimesnių karo veiksmų eigą. Staiga atsistojo ir pasakė: „...kaip tik batalionas pavakarieniaus, vykdysime nakties žygį, kurį reikės atlikti labai tyliai...“ Jis spėjo, kad pasitraukęs priešas sustos sekančioje riboje gintis. Mūsų jėgos buvo mažesnės už priešų jėgas, reikėjo mikliai manevruoti. Manevrai planą jis jau turėjo. Batalionas greitai susitelkė ir pradėjo žygį. Žygiauvo tyliai, lygiagrečiai fronto linijos ir nakties metu užėmė Grendės dvarą. Dvare buvo rasta priešų užtvartų — apie 50 raudonarmiečių, kurie buvo paimti į nelaisvę. Išaušus priešas pasijuto, kad yra supamas, tad tuoj pasitraukė. Kelias tolimesniam

A. a. plk. Andrius Butkūnas

žygiui Daugpilio link buvo atviras. Rugpiūčio 29 d. buvo užimta Sventė, o 30 d. Kalkūnai. Lietuvos kariuomenė priėjo prie Dauguvos upės ir sustojo. Vienas priešas iš Lietuvos tapo išvytas, džiaugėsi kariai ir su jais drauge visa Lietuva.

Spalio mėn. prasidėjo karas su bermontininkais. Andriui Butkūnui teko dalyvauti kautynėse prie Radviliškio ir Šiaulių. Pamenu, kad įsai lapkričio 21 d. anksti, dar nakties metu, su būriu kareivių (apie 30 vyrų) prasiveržė pro priešų saugą ir nužygiavęs apie 30 km., užėmė Aleksandriją, esančią 4 kilometrai nuo Šaulių miesto. Tai sukėlė paniką bermontininkų tarpe Šiauliuose. Laukė atvykstant bataliono, kad pulkų ir užimtų Šiaulių miestą. Įvyko paliaubos, gavo įsakymą pasitraukti, tad ir pasitraukė.

Pasibaigus kovoms su bermontininkais, teko žygiuoti per Žemaitiją, iki Gargždų miestelio. Žemaičiai Lietuvos kariuomenę malonai sutikdavo. Gargžduose gavo įsakymą pereiti į Mažeikius ir sustoti ilgesniam poilsiui. Taip ir buvo padaryta. Bežygiuojant per Žemaičių žemę, Tirkščių miestely Andrius Butkūnas susitiko su vietos mokytoja Sofija Songailaite, kurią pamilo ir 1920 m. vasario mėn. vedė. Palaimino vietinis Tirkščių

klebonas.

1920 m. lapkričio mėn. dalyvavo kovose su lenkais. Kautynės buvo labai sunkios, turėjome mažai artilerijos ir kavalerijos. Tačiau dėka Andriaus Butkūno energijos ir sumanumo lapkričio 21 d. pavyko užimti Giedraičius.

Kovoms dėl Lietuvos laisvės pasibaigus, dar ilgai tarnavo 2 pėst. pulke. Buvo perkeltas į 4 pėst. pulką, iš ten į Karo mokyklą, o 1934 m. paskirtas 8 pėst. pulko vadu. Bolševikams okupavus Lietuvą, iš pulko vado pareigų buvo atleistas ir pašalintas iš kariuomenės. Gyveno Raudondvaryje. 1941 m. persikėlė į Antanavą, Marijampolės apskr. 1944 m. apleido Lietuvą ir drauge su šeima pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. emigravo į JAV, apsigyveno St. Charles, Ill. Vėlonis buvo gabus ir energingas vadas, sugebėdavo planuoti ir vadovauti kautynėms.

Man teko su juo drauge tarnauti ir būti jo valdžioje. Buvo griežtas, bet teisingas ir labai rūpestingas. Džiaugdavosi lietuvių kultūriniais ir ekonominiais pasiekimais. Nemėgo tarpusavio ginčų, — tai jį labai jaudindavo. Vengdavo su besiginčijančiomis šalimis suėgti į bet kokią sąlytį, niekuomet neįsikišdavo. Nepolitikavo, bet visomet buvo gerai orientuotas, nes uoliai skaitė laikraščius. Iki pat mirties siejo Lietuvos ateitimi, tikėjo, kad Lietuva išsivaduos iš okupacijos ir vėl bus laisva.

Išaugino gražią šeimą — tris sūnus ir dukrą; visi gyvena JAV ir jau sukūrė savo šeimas.

Palaidotas spalio 14 d. St. Charles kapuose. Palydėti į amžinojo poilsio vietą susirinko gan didelis lietuvių būrys, buvo atvažiavusių iš Chicago ramovėnų ir birutininkių. Jo karstą nešė vaikaičiai ir ramovėnai. Kunigui prie kapo sukalbėjus maldą, trumpą, bet turiningą kalbą pasakė gen. M. Reklaitis. Sugiedota Marija, Marija, ir Lietuvos himnas. Gražiai giedoją susirinkusieji ir a. a. vėlonies Andriaus 8 vaikaičiai. Išsėkė

maršaloje.

Liūdinčiai jo šeimai, žmonai Sofijai, dukrai Aldonai, sūnams Romanui, Andriui ir Valdotui, seseriai Irenai ir jų šeimoms reiškia gilią užuojautą.

Kazys Ališauskas

TIKRINA LIGONINĘ

Pradėtas trečiadienį trijų dienų tikrinimas Cook apskr. ligoninės, ar ji atitinka akreditavimą.

mo reikalavimus.

Ligoninėje, nežiūrint teismo draudimo, vyksta internų ir rezidentų streikas. Nors yra gydytojų, kurie ligonius aptarnauja.

PRIEŠ PLAUCIŲ LIGAS

Kovai prieš plaučių ligas draugijos Chicago skyrius pradeda savo vajų, tikėdamasis šiam reikalui surinkti 1,025,000 dol. aukų.

A. + A. VINCUI MAŠALAIČIUI mirus,
jo žmonai Bronei ir sūnui Putinui su šeima
reiškiame gilią užuojautą.

Sofija ir Antanas Zukai
Loretta ir Rovena Kasis

Brangiai motinai
A. + A. MARCIJONAI KOJELIENEI
mirus Lietuvoje, sūnui inž. Tadui ir mairčiai
Valentinai reiškia nuoširdžią užuojautą.

Marija Macevičienė

JUOŽA KOJELI, šeimą bei kitus gimines,
brangiai Motinai Lietuvoje mirus, giliai
užjaučiame ir meldžiamės.

A. B. Brazdžieniai,
A. E. Arbai

Los Angeles, California

Vienerių metų mirties
sukaktis

Genovaitė Pranskevičienė-
Glebovičiūtė

1974 metų lapkričio mėnesio 1 dieną mano mylima žmona Genovaitė iškelavo į Amžinybę. Prabėgo jau vieneri metai gilesnio ir liūdesio dienų, kai mane sužista širdimi palikai, o Tave priglaudė šaltas kapas. Daug vilčių ir noro turėjai dar ilgai gyventi, bet lemta buvo kitaip. Aš Tave, Genovaitė, niekuomet nepamiršiu. Tu pas mane nebesugrįši, tik aš pas Tave nueisiu, kai mane Aukščiausias pašauks. Tėbūna Tau lengva kaip pūkelis ši pašventinta žemėlė.

Šv. Mišios už a. a. Genovaitės sielą bus atnašaujamos T. Marijonų koplyčioje, lapkr. 1 d. Giminės ir pažįstami prašomi prisiminti ją savo maldose.

Nuliūdę lieka: vyras Augustinas ir dvi Genovaitės sesutės: Vera ir Antanina, gyvenančios Lietuvoje.

Vienos Kardinolas Arkivyskupas
FRANZ KOENIG
apie V. Bagdanavičiaus knygą

The Cultural Wellsprings of Folktales

rašo:

„Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės.“
Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra.
Apie tai Kardinolas rašo:
„Zvalgydamasis po jūsų knygą, kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina.“

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja \$6.00

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1975 m. spalio mėn. 30 d.

7

Mylimai motinai Lietuvoje mirus, atsiskyrimo
skausmo prislėgtus

JUOŽA KOJELI su šeima ir gimines
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Zdislovas ir Stasė Koronkevičiai
Vytautas ir Daiva Jusoniai
Gytis ir Diana Tamulaičiai
Jonas ir Jadvyga Jusonai

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

VANDĄ GINIOTIENĘ, JUOŽĄ ir TADĄ
KOJELIUS ir jų šeimas
atjaučiame ir reiškia užuojautą.

Elena ir Antanas Rukai

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

P E T K U S
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S
Laidotuvių Direktoriat
JOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3 9857
4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas: (Ards) 1-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A.
Muzikui JONUI ZDANIUI mirus,
jo žmoną Juliją ir sūnų Almį nuoširdžiai užjaučiame.

Leokadija ir Antanas Tverai

A. + A.
Ag. JONUI BERTAŠIUI mirus,
žmonai ONAI, dukrai SIGUTEI ir JUOZUI UŽUPIAMS,
dukrui NIJOLEI ir LEONUI su sūnumi LINU MASKA-
LIŪNAMS reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdži.

Jonas Tijūnas

A. + A. Muzikui JONUI ZDANIUI
mirus,
žmonai JULIJAI ir sūnui ALMIUI reiškia nuoširdžią
užuojautą ir drauge liūdime.

Ona Osinienė
Valentina Osinaitė-Harvey
Marija ir Kazys Ališauskai

A. + A.
Ag. JONUI BERTAŠIUI mirus,
jo žmonai p. BERTAŠIENEI, dukterims SIGUTEI ir
NIJOLEI ir jų šeimoms reiškia širdingiausią už-
uojautą.

V. ir J. Gudai, A. ir D. Misiuliai
O. ir S. Ruibiai
S. Sakavičienė, J. ir K. Zalagėnai

APLINK MUS

× **Pr. Diebininkai** kuopos moksleiviai ateitininkai ir tėvai dalyvaus žvakučių eisenoje ir Vėlinių šv. Mišiose šv. Mer gelės Marijos parapijos bažnyčioje lapkričio 3 d., pirmadienį 7 val. vakare. Kartu kviečiama dalyvauti visas Lietuvos jaunimas. Renkamasi 6:30 val. vakaro mokyklos priegalyje.

× **Ag. Adėlė Doblenė** kalbės apie maisto reikšmę žmogaus sveikatai Lietuvos sodyboje š. sekmadienį, 4 val. po p. Užkandą bus visą dieną. Visi laukiami.

× **Visų šventųjų diena** yra šeštadienį, lapkričio 1 d. Tai pri valoma šventė — kiekvienas katalikas privalo dalyvauti šv. Mišių aukoje.

× **Pr. J. A. Karalius**, Sheandoah, Pa., žinomas Lietuvos kolesio išveijos veikėjas ir lietuvių spaudos darbų mecenatas mielai įsijungė į "Draugo" ruošiamos lie uviškosios i'eivijos parodos ruošimo talką. Jis pateikė vertingos medžiagos, senų laikraščių, knygų ir fotografijų ir pažadėjo ateityje paremti. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Liucijos Norvilaitės** ir **Danieliaus Shliko** suvoktūvės įvyks šeštadienį, lapkričio 1 d., 3 val. p. p. šv. Mišių metu, M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje. Abu jaunavedžiai yra akademikai, baigę universitetą ir šiuo metu turi atsakingus darbus. Liucija Norvilaitė yra žinomų veikėjų — Onos ir Povilo Norvilų dukterė. Danielius Shlikas yra Marijos ir a. a. Alfonso (kuris buvo didelis tėvų marijonų vienuolyno rėmėjas) Shlikų sūnus. Po vestuvių jaunavedžiai gyvens netoli Chicago ir tikimės juos matyti lietuviškame veikime.

× **K. Donelaičio mokyklų** tėvų komitetas maloniai visus kviečia rezervuoti lapkričio 8-tą dieną mokyklų tradiciniam balui, kuris įvyks J. Centro salėje 7:30 v. v. Nuotaikingą programą atliks sol. V. LIORENTAS akompanuojant J. M. DESTULI. Sokioms gros orkestrams "VYTIS". Stalų rezervacijoms skambinti V. MELUVIENEI — 436-3585. Bilietus galima pasiimti šeštadieniais mokyklos raštiniėje. (pr.)

× **Naujos dainos ir puikūs laimėjimai** ir šauni muzika laukia jūsų Birutininkių suaktuviuiniame bankete lapkričio 9 d., 6 v. v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Staliukus ir pavienius vietas prašome rezervuoti tel. 735-5118 iki 6 v. v., o po 6 v. v. LA 3-8690. Maloniai kviečiame visus atsilankyti į šią neeilinę birutininkių šventę. (pr.)

× **Phoenix, Arizona**, nedidelė nuosavybės reikalingas lengvam darbui administratorius. Galbūt būti tik žiemos sezonui. Skambinti (312) 925-8023 (sk.)

× **Operos tradicinis balis** įvyksta lapkričio 22 d., 7:30 val. vak. Tautiniuose namuose. Jė metu bus traukiami laimingieji bilietai ir kas nors čia laimės 1,000, 500, 250, 150 ir 100 dol. Jei laimėtojas bus salėje, jam ten pat bus įteikta laimėta suma. Vietas balui prašome rezervuoti pas Operos valdybos vicepirmininką **Vaclovą Momkų** šiuo telefonu: 925-6193. Jis suteiks ir visas kitas informacijas. Taip pat prašome Operai grąžinti ir laimėjimo knygučių šakneles. Baliaus pelnas skiriamas naujų trijų lietuviškų operų parstatymui. Tad lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti balijje ir tuo prisidėti, kad lietuvių kūriniai išvystytų sceną. (pr.)

× **Marijonų bendradarbių** apskritis rengia mečinę pramogą — žaidimų popietę š. sekmadienį, lapkričio 2 d., 2 val. p. p. tėvų marijonų svetainėje prie "Draugo". Skyriai ir jų pirmininkės darbuojasi, kad popietė gerai pasiektų. Pavažiavimu rūpinasi Marquette Parko skyriaus pirm. P. Dubinskienė ir jos padėjėjos I. Gedvilienė, M. Šiminas ir daug kitų.

× **J. ir N. Vazneliai**, žinomi Marquette Parko prekybininkai, padėjo LMKF Chicagos klubui, uošiant parodą lietuvių moterių autorių, gyvenančių i'eivijoje. Parodą apžiūrėjo ašuniošikos valstybių konsulatų atstovės, kurios š. m. spalio 16 d. dalyvavo LMKF Chicagos klubo joms paruoštuose priešpiečiuose.

× **Kun. J. Makaro** motina buvo susirgusi ir paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje, bet jau dabar gydos namie. Ją prižiūri kun. J. Makaras ir kitas sūnus vienuolis, nes dukrė taip pat šiuo metu serga.

× **Akademinio Skautų Sąjūdžio ASD** ir Korp' Vytis narių pakėlimai įvyks š. penktadienį, spalio 31 d. pas senj. Petrą Salčiūną, 12741 Menitor, Palos Heights. Renkamės jaunimo centre 7 v. v. Visi sąjūdžio nariai kviečiami dalyvauti.

× **LB East Chicagos apylinkės valdyba** (pirm. Z. Moliejus kasininkė O. Jucdvalkienė), mums atsiuntė tokio turinio raštą: "Apylinkės valdyba, įvertindama Jūsų pastangas išlaikyti lietuvių ir Lietuvos laisvimo bylą gyvą lie uvių tarpe ir žinodama sunkią spaudos finansinę padėtį, susidariusioms išlaidoms sumažinti, iš kuklių savo išteklų paskyrė 25 dol." Už viską nuosirdžiai dėkojame.

× **Laima Stepaitytė**, sopranas, Vokalinė ir Žodžių Išraiškos Popietėje, interpretuos Simkaus, Kavecko, Puccini, Donizetti, Grieg, Massenet ir Rossini vokalius kūrinius. Popietę įvyksta Jaunimo Centro koncertinėje salėje, lapkričio 2 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Visuomenė mielai kviečiama. Bilietai Margiuose. (pr.)

× **Vėlinių diena**, lapkričio 2 d., 6 v. v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnaujamasi šv. Mišios už žuvusius už Lietuvos Laisvę. Po Mišių įvyks eisenos su degančiomis žvakėmis prie Laisvės Kovų paminklo. Ramovėnai, birutininkės, šauliai ir kitos organizacijos bei lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiami pamaldose ir eisenoje skaitlingai dalyvauti. (pr.)

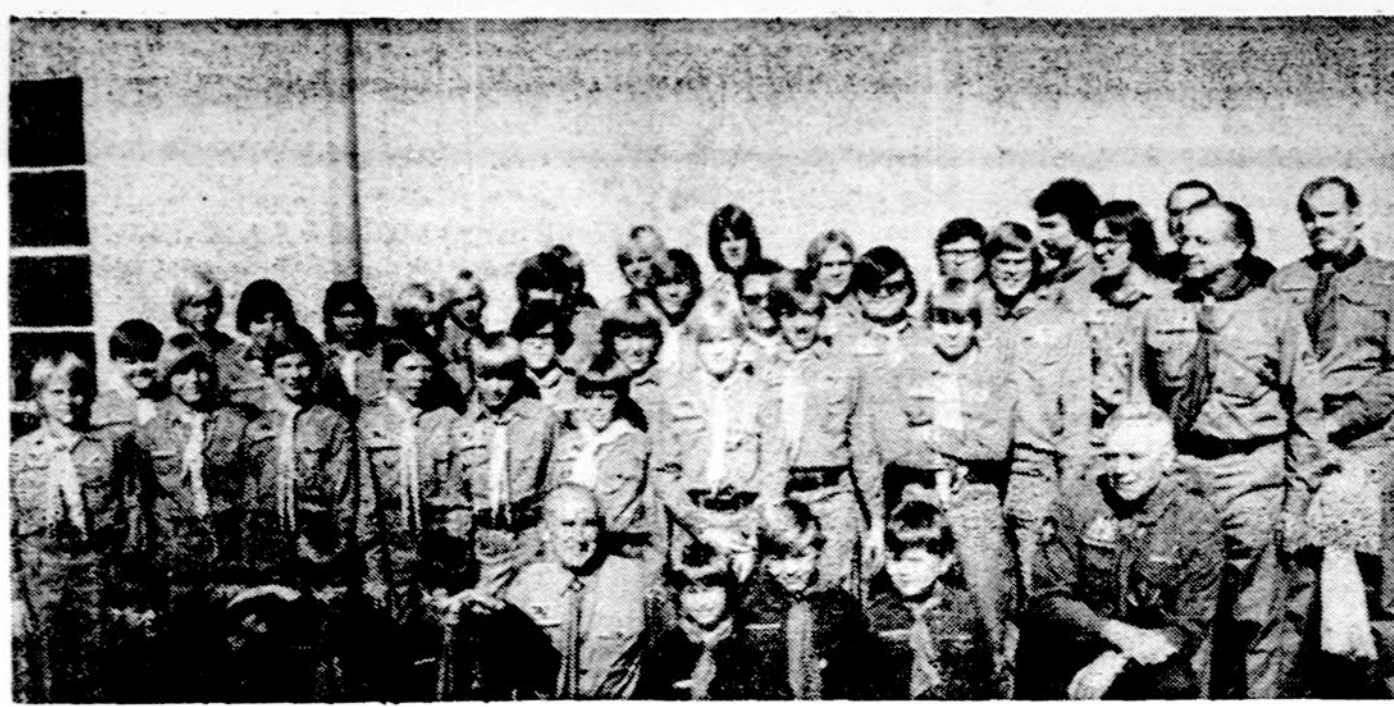
× **Vėlinės šv. Kazimiero Lietuvių kapinės** bus apvaikščiojamos sekmadienį, lapkr. 2 d., 12 val. prie Steigėjų paminklo. Programoje mirusiųjų pagerbimas, Vėlinių liepsnos perkėlimas prie artimųjų kapų, dvasiško maldos, pasauliečio žodis, dalyvių giesmės, kt. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė dalyvaus garbės sargyboje. Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Sklypų savininkų draugija kviečia visuomenę skaitlingai dalyvauti. (pr.)

× **Akademinio skautų sąjūdžio** nariai prašomi rezervuoti vietas ASS mečinę šventę, iki šio ketvirtadienio, skambinant telefonu 376-2625. (pr.)

× **Pamaldos už mirusius** pavenėžiečius bus lapkričio 2 dieną, 11 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. (pr.)

× **Lemonto Margio ir Panevių miško draugovių** skautų tėveliai kviečiami atsilankyti metinį tėvų susirinkimą š. sekmadienį 1975 m. lapkričio mėn. 2 dieną ponų Igno ir Birutės Navickų namuose, 11 So. 549 Carpenter str., Lemont, Ill. 4 val. po pietų. Dėl informacijų prašau skambinti J. Ivanauskui, telefonas 355-7133. (pr.)

× **Prie Clarendon Hills** paruošamas moderniškas naujas namas ant didelio sklypo. 3 miegamieji, 1½ vonios, salionas, valgomasis, šeimos kamb. ir virtuvė. Visas išklotas kilimais. Kaina \$51.500. Geras pirkiny. Gvidas, brokeris, tel. 852-9817. (sk.)

Detroito Baltijos tunto skautai, kurie kartu su Baltijos tunto skautėmis šįmet minės savo veiklos 25 m. sukaktį. Nuotr. J. Urbono

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

UŽBURTI VAIKAI JAUNIMO CENTRE

Jaunimo centro scenoje klega vaikučiai. Salės pasieniuose susėdę ramiai tūno vaikučių mamytės ir tėveliai. Simpatinga, darbšti Irena Šerelienė vikriai sukasi scenoje tarp būrio vaikų. Aplink ją pasipūtusi vaikšto višta. Toliau striuksis zuikutis. Čia, va, čiaška žvirblis. Įbėga šuo, katinas. Iškilmingai žingsniuoja Žynys ir pokalbį veda su Senele. Akimirką, po akimirkos ir jauni "aktorai" veda į gražų pasakos pasaulį. Į Užburtų vaikų pasaulį, kuriame susitinka gėris su blogiu. Tai Danutės Lipičiūtės - Augienės Užburtų vaikų pasaka tikrovėje. Kupina gražių pamokymų. Suprantama ir mažajam žiūrovui. Zaisminga. Jaunąjį žiūrovą užburiantį, dominanti.

Scenoje net arti trisdešimt vaidintojų. Kiekvienas po žodelį, kiekvienas skuba, juda savo takeliu. Režisierė Irena Šerelienė puikiai rikiuoja juos į visumą ir neįrukus matysime tikrai gražią

× **Suimti Balzeko muziejus** vagnys. Berwyne, Ill., suimti trys asmenys, kurie pardavinėjo iš Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus pavogtus eksponatus. Kaip radijas praneša, tarp vogtų daiktų buvo rasti ir 16-to šimtmečio šarvai.

× **Jeigu ieškote pirkti namo**, sklypo arba žemės vakariniuose Chicago priemiesčiuose, prašome kreiptis pas **Jūrą ir Darių Gvidus**, nekilnojamo turto agentus, tel. 852-9817. (sk.)

× **Cicero LB Apylinkėse ruošia** rudeninį vakarą lapkričio 22 d., šeštadienį, 7:00 v. v. šv. Antono parapijos salėje. Programoje: vaidinimas, vakarienė, o šokiams gros Bichnevičiaus orkestras. Bilietai gaunami pas valdybos narius. Telefonu užsakyti: 652-8030 arba 863-3019. (pr.)

× **Akademinio skautų sąjūdžio** nariai prašomi rezervuoti vietas ASS mečinę šventę, iki šio ketvirtadienio, skambinant telefonu 376-2625. (pr.)

× **Pamaldos už mirusius** pavenėžiečius bus lapkričio 2 dieną, 11 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. (pr.)

Scena iš Užburtų vaikų vaidinimo, kuris įvyks lapkričio 9 d. Jaunimo centre.

įscenizuotą pasaką. Pasakoje ne vien žvėreliai, paukšteliai. Pasakai žaismingumą teikia Irenos Veleckytės studijos baletas. Jaunūčio Puodžiūno studijos solisė šokėja Indrė Ramanauskaitė. Pagal lietuvišką melodiją zuikių šokis, paruoštas Nijolės Pupienės. Gėlių ir laumžirgių šokiai Vidos Galėnaitės. Į vaidinimą įpinamos Fausto Strolgos dainų melodijos ir Vytauto Gutausko paruoštos dainos. Drabužiai pagal dail. V. Balukienės eskizus. Dekoracijos — dail. Jurgio Daugvilos. Tėnka pasidžiaugti ir Aušros tunto Gražinos būrelio vyresniųjų skaučių nuosirdžia talka.

Užburti vaikai prieš vienuolikos metų su dideliu pasisekimu praejo Chicagoje, duodant net tris spektaklius, Cicero ir Clevelande po vieną spektaklį.

Dabar Užburti vaikai vėl sugrįžta į Jaunimo centrą lapkričio 9 d., sekmadienį, 3 val. po p. Vaidinimas skiriamas vaikų laikraščio "Eglutės" dvidešimt penkerių metų sukakčiai paminėti. "Eglutės" leidimo ir redakcijos rūpesčiais nenuilstamai gyvena Putnamo seselės. Eglutės ateitis priklauso nuo mūsų visų. Ir šio spektaklio uždavinys ne tik paminėti sukaktį, bet bent kukliai dalimi prisidėti finansinškai prie Eglutės išlaikymo. "Eglutė" vienintėlis, gražiai redaguojamas ir leidžiamas vaikų laikraštėlis laisvajame pasaulyje. Užkalbinu pačią Užburtų vaikų autorę Danutę Augienę. Ji kiek susirūpinusi veidu stebėjo repeticiją.

— Žiūrėkite, kaip atsėdėjo dirba vaikai. Kaip gražiai taria žodžius, kaip stengiasi įsijausti į savo roles, prasitarė autorė. — Turėjome sunkumų su patalponimis repeticijom. Pradžioje repetavome Marquette Parko lietuvių parapijos salėje. Vėliau joje lietuvių vaikučiams nebebuvo vietos. Sako salė visą laiką esanti užimta. Ieškojome vietelės kitur. Žinoma, Jaunimo centras mums visada atviras. Tik norėjome arčiau burtis. Ir šia bėda įveikti mums padėjo Kriauceliūno vardo Montesorio vaikų namelių vadovybė ir mokyklos vedėja Janina Juknevičienė. Leido naudotis patalponimis vakarais be jokio atlyginimo. Nuosirdžiai dėkoju jiems. Dedame, kaip matote, visas pastangas, kad pats spektaklis būtų žiūrovui mielas, — jautriai kalbėjo šakotos veikos.

× **Kun. V. Gutauskas, SJ.** Jaunimo centro vicedirektorius, betvarkydamas Jaunimo centro aplinką, susilaužė koją, kuri ilgą laiką turės pabūti gipse.

× **Ignas Užgiris, Brookfield, Ill.** dėkodamas už šventines korteles, mūsų spaudos reikalamas paskyrė 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Albina ir Vitas Gaizaičiai** savo namuose spalio 18 d. surengė vaišes, į kurias sukvietė nemažai svečių suikti savo broliui Stasiui su žmona, kurie buvo išvykę į Europą. Pasisekė, kad Chicagoje jie išvyko į savą nuolatinę gyvenimo vietą, Reno, Nev.

× **Is Philadelphia** į Chicago Balso seime dalyvauti atvyksta Balso direktorius Feliksas Andriūnas, Balso 52-tro skyriaus pirm. Juozas Lukas, sekretorė Ona Kreivienė, Jonas Gvazdinskas, Antanina Spakauskienė ir Česlovas Tamašauskas.

× **Klemensas Galūnas**, Santa Barbara, Calif., savo laiške redakcijai išreiškė savo pasitenkinimą "Draugo" objektyviais ir kritiškais rašiniais, analizuojančiais šiu dienų politinį gyvenimą. Kartu jis pridėjo 20 dolerių auką dienraščiui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Wisconsinio Lietuvių dienai** ruošti komitetas iš gauto pelno paskyrė 20 dolerių "Draugui" ir per komiteto kasininką M. Tamulėną ją atsiuntė. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė: Dalia Strasius, Ann Arbor, Vincenta Bernotienė, Fressoil, Mich., "Palangos" restoranas Chicagoje, Dr. L. O. Griniūtė, Chicagoje, Paul Putrim, Cicero, V. Zatkėvičius, Chicago, L. Kilikonis, Des Plaines. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Elena Kalvaitienė**, Los Angeles Kat. moterų sąjungos skyriaus pirmininkė, praleidusi kelis mėnesius Belgijoje, belankydama savo sūnų ir jo šeimą, spalio 7 dieną grįžo į namus.

ARGENTINOJE

— **Pavasario sutikimas** įvyko rugsėjo 27 d. Lietuvių Susivienijimo salėje. Scenoje pasirodė naujos meno figūros, jauna Isolda Simanauskaitė su arfa ir dr. Jono Simanausko vadovaujamas "Žibučių" sekstetas su dainomis. Meno programą atidarė ir ją pravedė Hektoras Levaničius. Isolda Simanauskaitė arfa paskambino "Aire Anciano", "Seguidilla" ir "Sonatina", publikai karštai palydint plojimais. Antroje dalyje pasirodė naujos pavasario "Žibutės" — mergaičių sekstetas, sudainodamas visą eilę lie uviškų ir moderniškų ispaniškų dainų, palydint akordeonu Guillelmo Kliaugai, o publikai atsilyginant karštais plojimais, bei iškviečiant antru kartu sudainuoti. Tai gražus dr. Jono Sima-

los moteris Danutė Augienė.

— Sakykite ponai Irena, ar iš to molio nuliptysite ką nors? Tiek daug vaidintojų, kaip juos visus surikiuojate? — me'u žodelį skubančiai režisieri Irenai Šerelienė.

— Nustebsite. Vaikučiai išmok atmintinai savo roles, ilgus tekstus. Jie tiesiog gyvena pasirinktu uždaviniu. Ir vaidina neblogai. Manau, kad šis spektaklis atneš džiaugsmo mūsų mažajam ir suaugusiam žiūrovui. Nepamirškite mūsų, atsilankykite. Trumpai drūtai dėstė darbščioji Irena.

Repeticiją baigėsi. Marquette Parko lietuviukai įtraudusiais veidais ritoši nuo scenos klegdami, kiek pasistumdami. Veideluose spindėjo pasitenkinimas, noras šauniai suvaidinti. Nepamirškime Užburtų vaikų. Papuvokime su jais. Pasigėrėkime spalvinga pasaka, kurioje atsispindės gėris, grožis ir lietuvių ryškios prašaišės. J. Janušaitis

CHICAGOS ŽINIOS

KALĖJIMAS UŽ DINAMITĄ

Pas Carey Kobą Chicagoje buvo rasti 76 gabalai dinamito. Jis jau anksčiau buvo įkliuvęs, bet buvo paleistas sąlyginai. Dabar nuteistas 10 m. kalėjimo.

BOMBOS VERČIA BUDETI

Sprogas prie trijų rūmų bomboms, kurias padėję Kuboje iš-treniruoti portorikiečiai, meras Daley pareiškė, kad spaudos, radijo, televizijos priešiškumas prieš policijos žvalgybą sukludė iš anksto susekti tuos kriminalistus bombų sprondintojus.

PAGERBIA HUMPHREY

Senatorius H. H. Humphrey išrinktas specialiam pagerbimui organizacijos, platinančios Izraelio bonus. Kaip žymiausias tos organizacijos žmogus, jis bus pagerbtas gruodžio 16 d. Conrad Hilton viešbuty, Chicagoje.

GAUDO APGAVIKUS

Šalpos apgavikams gaudyti yra įvestas telefonas 800-252-8903. Zinantieji, kas apgaulingai ima šalpos čekius, praneša tuo telefonu. Pranešėjo vardas lieka nežinomas, o įvykis tiriamas.

CHICAGA PIRMAUJA

Chicago turi aukščiausią JAV-se dangoraižį, brangiausiai apmokamus mokytojus, o dabar planuoja aplink miesto rotušę įvesti šaligatvį, kuris kainuos milijoną dolerių.

nausko bandymas pasirodyti mūsų scenoje su nauja mergaičių grupe "Žibutėm", kurias sudaro: Liliانا Metrikytė, Silvia Stankevičiūtė, Ana Bačanskytė, Celia Mičiūdaite, Alicia Mikucionytė, Mabel Metrikytė ir Irenė Bačanskytė.

— **Rosario Lietuvių bendruomenė** šiu metų lapkričio 23 d. ruošia Lietuvos kariuomenės minėjimą, kartu su Maironio ir vysk. Valančiaus paminėjimu. Po mišių viešas aktas ir asado pietūs.

VOKIETIJOJ

— Vokietijoje šiuo metu gyvena 20 lietuvių katalikų kunigų, neskaitant vysk. A. Dekanio ir prel. P. Celiešiaus. Iš jų 11 dirba lietuvių sielovadoje, o kiti yra vokiečių tarnyboje. Lietuvių sielovadoje dirbantieji karts nuo karto susitinka, aptaria bėgamosius reikalus, planuoja ateitį. Paskutinis tokio pobūdžio susitikimas įvyko spalio 13-14 d. Dieburgo kapucinių vienuolyne. Dalyvavo 8 kunigai. Sielovados direktorius prel. dr. Jonas Aviža trumpai painformavo apie aktualiuosius šio meto klausimus. Ilgiausiai buvo domėtasi Vasario 16 gimnazijos problemomis, apie kurias išsamią paaiškinimą kapelionas kun. Jonas Dėdinas. Kun. Vingaudas Damijonaitis papasakojo apie lietuviškojo jaunimo Vokietijoje rūpesčius ir planus, ypač apie jų norą šią žiemą nuvykti į Jaunimo kongresą Pietų Amerikoje. Kun. Kazimieras Senkus kalbėjo apie giesmių parinkimą parapijų pamaldoms. Jis taip pat pažadėjo ateiti talkon kapelionui Vasario 16 gimnazijoje, pamokydamas jaunimą giedoti. Visi dalyvavusieji kunigai aptarė 1976 metų rekollekcijų reikalą tiek parapijose, tiek ir patiems kunigams. Prel. Aviža painformavo, kad jau gavęs pasiūlymą iš prel. dr. Lado Tulabos rekollekcijas praversti.

URUGVAJUI

— **Mirė Povilas Jakimavičius** ir **Jonas Andriulis**.

— Moterys yra tam, kad jas mylėtume, bet ne tam, kad suprastume. Oscar Wilde

TRAUKINYS TRENKĖ Į SUNKVEŽIMĮ

Ekspresinis Burlington Northern traukinys įvažiojo į sunkvežimį prie Stough Ave., West Hinsdale. Net septyni tos linijos traukiniai, vežę apie 10,000 žmonių, suvėlavo apie 46 min.

KRAUJO SPAUDIMAS

Prof. R. A. Ahrens dantų gydytojų suvažiavime Chicagoje paskelbė, kad stebėjimai parodė, jog gausesnis saldumynų vartojimas prisideda prie kraujo spaudimo padidėjimo. Saldumynai ir dantų gedimą padidina.

NUSOVĖ PLEŠIKĄ

Policija nušovė J. Hargrove, 19 m., po to kai jis Chicagoje aplėdė autobusą vairuotoją ir 11 keleivių prie 39 gatvės ir Cottage Grove.

FLORIDUOTI PIENĄ

Chicagoje vykstančioje dantų gydytojų konvencijoje britas kalbėjojas F. Borrow pasiūlė, kad būtų floriduojamas vaikams pienas, o ne visų geriamas vanduo. Floridavimas padeda saugoti dantis nuo gedimo.

ZYDAI IR SADATAS

Atvykstant Sadatui į Chicago, žydai duoda ketvirtadienio amerikiečių dienraščiuose skelbimus, ragindami jį nuosirdžiai galvoti apie taiką Artimuosiuose Rytuose.